

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

XV legislatura · cinquè període · sèrie C · número ****

Comissió de Política Lingüística

Sessió 16, dijous 5 de març de 2026

Presidència de l'I. Sr. Francesc de Dalmaes i Thió

Sessió 16 de la CPL

La sessió de la Comissió de Política Lingüística (CPL) s'obre a ****. Presideix Francesc de Dalmaes i Thió, acompanyat del vicepresident, Guillem Sánchez Prat, i de la secretària, Maria Pilar Castillejo Medina. Assisteix la Mesa la lletrada Mercè Arderiu i Usart.

Hi són presents Imma Ferret Raventós, Rocio Garcia Pérez, Gisela Navarro Fuster i Joaquim Paladella Curto, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Lluís Puig Gordi, Carme Renedo i Puig i Mònica Sales de la Cruz, pel G. P. de Junts; Irene Aragonès Gràcia, Mar Besses Casanovas i Marta Vilalta i Torres, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Cristian Escribano Ramírez i Pau Ferran Navarro, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Manuel Jesús Acosta Elías, pel G. P. de VOX en Cataluña; Susanna Segovia Sánchez, pel G. P. Comuns, i Rosa Maria Soberana i Bonet, pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2026 (tram. 200-00022/15). Departament de Política Lingüística Compareixença del Govern per a informar sobre el contingut del pressupost del Departament i dels organismes i les entitats que en depenen (art. 131.4 RPC)

El president

Doncs ara sí, si us sembla, començaríem aquesta sessió extraordinària de la Comissió de Política Lingüística. Primer haig de demanar als grups si hi ha alguna substitució que vulgueu anunciar.

Carme Renedo i Puig

Sí, perdó. La diputada Laura Martínez substitueix la diputada Mònica Sales.

El president

Moltes gràcies. Alguna altra substitució que vulgueu anunciar? No?

**Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya
per al 2026 (compareixença del Govern)**

200-00022/15

Com ja sabeu, començarem aquest torn amb la intervenció inicial del conseller per un temps màxim d'una hora. Aquesta sala, ho estem parlant des de la Mesa. Ho mirarem de canviar, perquè no té... Hi ha coses que són bàsiques per al funcionament d'una comissió que no hi són i, per tant, ho millorarem o la canviarem. Per tant, jo us faré un avís un minut abans o així que se us acabi el temps, perquè, de fet, només ho estic controlant jo amb aquests cronòmetres.

Per tant, conseller, teniu la paraula per un temps màxim d'una hora. Primer, donar la benvinguda al secretari general i a la resta de l'equip de la Conselleria. Gràcies per acompanyar-nos, benvinguts al Parlament. Ara sí, conseller, endavant.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Moltes gràcies, president. Membres de la Mesa, diputats i diputades, membres de l'equip de Política Lingüística i altres convidats. Comparec per presentar el pressupost del Departament de Política Lingüística de l'any 2026. I per fer-ho seguiré, sempre que vulgui la màquina... Perdó, no es veu res encara.

El president

Doncs si ho podeu gestionar que hi hagi el canvi.

(Pausa llarga.)

Ara sí, conseller. Podeu continuar amb la vostra presentació. Gràcies.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Estava dient que seguiria un índex per ubicar una mica la presentació. L'índex començarà amb una petita introducció d'on som. La segona, les xifres del pressupost del 2026. Continuarem amb la distribució del pressupost segons els capítols pressupostaris. Parlarem després, en quart lloc, de la distribució del pressupost segons les línies del pla departamental. Revisarem, un cop feta aquesta visió general, les principals actuacions que volem fer l'any 2026. I acabarem amb una síntesi final.

Deixin-me començar senzillament ubicant-nos. Estem parlant de política lingüística. El nostre és un departament nou, creat arran de la creació de l'últim govern i que respon a una preocupació creixent en la societat catalana. Els últims anys hi ha hagut la consciència que hi havia tota una sèrie d'elements que s'havien de corregir pel que feia a les dinàmiques sociolingüístiques, perquè el català està sotmès a tota una sèrie de factors que ara no repetiré –me'ls han sentit explicar més d'una vegada– factors legals, jurídics i polítics, factors econòmics i les seves derivades demogràfiques, factors tecnològics i factors actitudinals i culturals. Els he explicat més d'una vegada, però senzillament volia recordar on som i, de fet, per què tenim aquest departament.

Les xifres del pressupost de l'any 2026, per tant, serà el marc general en el qual nosaltres parlarem del pressupost específic de la nostra Conselleria. Les coneixen, les han vist en altres presentacions. Els pressupostos aprovats per la Generalitat creixen un 22,8 per cent respecte de l'últim pressupost aprovat el 2023 i s'enfilen fins als 49.162 milions d'euros. És un pressupost que incrementa de més de 9.000 milions d'euros el pressupost del 2023. I, com dic, és un creixement del 22,8 per cent.

En aquest marc, el pressupost de la Generalitat... Perdó. El pressupost del Departament de Política Lingüística és de 85 milions d'euros, la qual cosa representa un increment sobre el pressupost del 2023 de 26 milions d'euros, és a dir, d'un 43 per cent del pressupost. De fet, si el comparem amb exercicis anteriors, arribem a veure un creixement de 213 per cent de les partides dedicades a l'aleshores unitat

que exercia la política lingüística, que era la Direcció General de Política Lingüística. Com veuen, doncs, el creixement del pressupost de la Unitat de Política Lingüística va començar a créixer a partir de l'any 2022 i el 23, el moment en què va quedar escapçat el creixement per la no aprovació de pressupostos.

Dic de passada que jo avui sóc aquí per parlar del pressupost del Departament de Política Lingüística, no pas del pressupost del pacte nacional per la llengua. En altres compareixences ja s'ha parlat de les partides dedicades a llengua per als diferents departaments i vam parlar fa quinze dies del pacte nacional per la llengua a la trobada pertinent, i quan hagi fet un any de l'aprovació del pacte, farem balanç i presentarem les xifres del pacte.

Per tant, retorno. El pressupost del Departament de Política Lingüística, el creixement que ha tingut també es veu si avaluem en termes d'inversió per càpita. I aquí podem veure l'evolució entre l'any 2020 i l'any 2026. Amb el pressupost del 2026 arribem a deu euros per càpita, en un salt considerable respecte del pressupost dels anys 23, 24 i 25, evidentment, que s'havia ubicat a set euros per càpita i un creixement clarament considerable respecte de l'any 2021, l'any 2020. Aquest salt qualitatiu respecte del pressupost del 23 és d'un 42,8 per cent.

Passem a parlar de la distribució del pressupost segons els capítols pressupostaris. El nostre és un departament clarament abocat a treballar amb el sector públic i a treballar amb diferents sectors socials. Com altres departaments, com el Departament d'Educació i el Departament de Drets Socials, una part molt important de la nostra del nostre esforç es vehicula directament a les persones. I això ho fem mitjançant les transferències corrents que impliquen tres quartes parts del nostre pressupost. Cap a on va en aquestes transferències? En primer lloc, òbviament, cap al Consorci per a la Normalització Lingüística, que rep una mica més del cinquanta per cent del nostre pressupost. La segona gran partida que tenim és la que va cap a l'OSIC. L'OSIC és l'oficina dependent del Departament de Cultura, amb qui compartim –com altres serveis, després ho comentaré– amb qui compartim la gestió de les subvencions. La tercera gran destinació de transferències corrents van al TERMCAT, Centre de Terminologia catalana que, com saben, s'ocupa bàsicament de mantenir el corpus de la llengua actualitzat. I després hi ha altres transferències

a l'Institut Ramon Llull per a l'ensenyament del català a l'estranger, a l'AGAUR, a l'EADOP per diferents finalitats.

Després de transferències corrents, tenim les despeses corrents de béns i serveis i la despesa de personal i les inversions reals. Som un departament que estem en procés de creació

Fitxer 2

i entre les coses que fem són obres per poder adequar els espais. De fet, si donem un cop d'ull a les aportacions a les entitats del sector públic o a les subvencions per al foment del català, veuran com al pressupost de l'any 2026 es preveu la transferència de 65 milions, que és un increment de 17 milions respecte de l'últim pressupost aprovat i d'un trenta-cinc per cent. I, pel que fa a les subvencions per al foment del català en les diverses línies de subvenció, hi ha un increment de 5,7 milions i d'un quaranta-nou per cent respecte de l'últim pressupost aprovat.

Deia que el nostre és un departament en creixement i està seguint una via de consolidació, que és la d'una separació progressiva del Departament de Cultura. L'experiència en el desenvolupament d'altres departaments ha ensenyat que intentar crear un departament de cap i de nou, és a dir, intentar crear tots els serveis de cap i de nou genera, entre altres coses, unes dificultats de fer polítiques, de mantenir les polítiques que hi ha i de fer noves polítiques. Per tant, el model que es va triar ja en la concepció d'aquest departament era el d'un departament que aniria separant-se progressivament del Departament de Cultura i que mantindria una sèrie de serveis comuns. Per això tenim tres capítols: el capítol que en diem «política lingüística», el capítol que en diem «serveis comuns» i el capítol que en diem «exterior». Quan diem «exterior» és el que va al Ramon Llull. Per la resta, això és pressupost del Departament de Política Lingüística, que està a la part..., la primera filera, la 451, està gestionat directament pel Departament de Política Lingüística, mentre que els serveis comuns estan gestionats per Cultura. A mesura que anem creant diferents serveis, la gestió passarà de Cultura cap a Política Lingüística.

Donem un cop d'ull al pressupost segons el pla departamental. M'agradaria repassar una mica les línies del pla departamental perquè s'entengui després com hem

distribuït les despeses. Tenim vuit línies en aquest pla, que són, en primer lloc, incrementar el coneixement social de la llengua. I aquí ens referim a facilitar que les persones que volen aprendre català, que volen adquirir aquesta competència, no pas en funció del seu enquadrament professional, sinó com a individus, com a persones individuals, tinguin accés a recursos per poder fer aquest aprenentatge. Això, com veuran, doncs està molt estretament lligat amb la feina que fa el Consorci per a la Normalització Lingüística, no només, però hi està molt estretament lligat.

La segona línia departamental és la línia de fer fàcil l'ús del català. Per poder exercir els drets lingüístics és necessari que hi hagi una sèrie de condicions. Poso un cas molt concret: perquè una persona gran que comença a quedar sola pugui interactuar amb un giny electrònic en català, cal que hi hagi el giny en català. Si no hi és, no pot exercir el dret, tan bàsic com és per a les nostres persones de setanta, vuitanta, noranta anys, de, en aquesta època en què hi pot haver soledat no volguda..., no podran interactuar en català amb la màquina. O, qui diu això, és perquè hi hagi pel·lícules doblades o subtitulades al català. És a dir, perquè es pugui consumir aquest producte hi ha d'haver un suport de l'Administració pública que faci possible aquest consum. Si no hi ha aquest suport, les regles del mercat, sobretot unes regles del mercat que afavoreixen les llengües hegemòniques, ho fan molt difícil. Per tant, la segona línia és fer fàcil l'ús del català.

La tercera línia és garantir el català com a llengua d'ús normal de les institucions del país. El català és la llengua pròpia i oficial de Catalunya, i tenim una línia destinada a fer que les institucions del país siguin capdavanteres a l'hora d'utilitzar la llengua catalana en totes les oportunitats.

La quarta línia és incentivar el compromís amb la llengua: generar acords, estendre actituds, implantar hàbits d'ús favorables al català. Tots sabem que una de les dificultats que tenen els nous parlants per poder parlar, per poder activar la seva competència naixent en català és que tot sovint troben dificultats per part dels parlants ja consolidats, els parlants habituals, que tenen dificultats de mantenir la llengua doncs, per exemple, amb persones que no tenen l'aparença de català tradicional. Bé, això és així. I, per tant, treballem per tal de modificar aquests

comportaments, arrelats després de molts anys d'haver posat el català en una posició de subordinació i que han acabat essent interioritzats.

La cinquena línia és la de garantir els recursos humans i necessaris per poder dur a terme el conjunt d'actuacions que he estat explicant fins ara. I això vol dir la generació de materials, això vol dir generació de coneixement, això vol dir generació de persones formades. Perquè –i ho veuran després– tan senzill com: si no tinc professors, no puc posar professors formats, no puc posar professors a fer classes.

La sisena línia té a veure amb l'occità, aranès a l'Aran.

La setena línia té a veure amb la llengua de signes catalana.

I, finalment, l'última línia és la de crear i desplegar l'estructura del departament. Per nosaltres, com dic, com a departament en procés de desenvolupament, doncs és crucial tenir aquesta línia.

Per tant, si ara mirem la despesa que fa el departament en funció d'aquestes línies, què és el que veiem? Doncs veiem que més de la meitat de la nostra inversió va a l'extensió del coneixement social del català, és a dir, va a facilitar que les persones que volen millorar el seu nivell de català, sigui començant des de zero o sigui arribant fins al nivell C2, puguin dur a terme aquest procés d'aprenentatge. Ho repeteixo, més de la meitat del nostre pressupost s'adreça a resoldre una necessitat com és millorar el nivell de coneixement de la llengua. Amb això tenim el cinquanta-u per cent del pressupost.

Pel que fa a la facilitació de l'ús, el vint-i-quatre per cent va en aquesta direcció de facilitar l'existència d'entorns, de materials, etcètera, que permetin aquest ús. Tenim un quinze per cent dedicat a estructura de departament, i aquí tenim des de les obres fins als salaris. I, pel que fa a la línia de recursos i recerques, arriba a un sis per cent, i, pel que fa a acords, actituds i hàbits –que, ho repeteixo, és esforç per generar acords, actituds, transformació d'hàbits–, és d'un dos per cent.

Ara repassarem algunes de les principals actuacions que fem com a departament, i començarem per l'última línia, eh?, la línia de desplegar el departament. Per què? Doncs perquè entenem bé què és el que fem com a departament amb aquest desplegament tant del departament com del consorci –els consorcis, però em

centraré en el Consorci per a la Normalització Lingüística. Com que la major part de la feina que fem nosaltres és de persones interactuant amb persones, atenent les transformacions de l'estructura humana podrem veure com creixem en capacitat d'actuació. D'entrada, aquest 2026 preveiem créixer, amb aquest pressupost, si s'aprova, de vint-i-vuit noves places. Bona part d'aquestes places aniran a reforçar la capacitat d'acreditació dels coneixements de llengua catalana. Saben que, després dels processos d'aprenentatge, tot sovint –de vegades no és necessari, però en altres casos és fins i tot imprescindible– hi ha necessitats d'acreditar aquests coneixements mitjançant uns marcs objectius –el marc europeu, en aquest cas, que és el mateix per al català, per al castellà i per a qualsevol altra llengua–, que hagi fet aquest esforç.

En segon lloc, aquestes vint-i-vuit places ens permetran crear l'Oficina de Protecció de Drets Lingüístics, que és un acord al qual es va arribar mentre redactàvem el pacte. Nosaltres volem mantenir aquest acord, però per fer això, de nou, perquè hi hagi una oficina, hi ha d'haver persones. Si no hi ha personal, difícilment podem fer-ho. Tal com ja vaig explicar, durant l'any 2025 ja vam incorporar dos juristes que ens permeten començar a tenir una mica de múscul per avançar cap a aquesta oficina de protecció dels drets lingüístics, que va lligada, a més a més, amb l'assessoria jurídica, també. Estem en procés de creació de l'assessoria jurídica.

I, igualment, durant el 2026 desplegarem..., continuarem el desplegament dels serveis territorials. Concretament, l'any 2025 vam crear el primer servei territorial, i va ser el Servei Territorial de l'Alt Pirineu i Aran i Lleida. Per què vam començar per l'Alt Pirineu i Aran i Lleida? Doncs per un motiu transparent: a la Vall d'Aran, la llengua pròpia de l'Aran és l'occità, aranès, i, com que volem dur a terme una política de protecció, també, i en col·laboració amb les institucions araneses de la llengua occitana, la primera cosa que vam fer va ser nomenar, amb el pressupost que teníem l'any passat, vam poder nomenar un director de Serveis Territorials. L'any 2026 preveiem desplegar-nos a Girona i a Tarragona i Terres de l'Ebre.

A banda d'aquestes places, estem desenvolupant dos programes temporals. Saben que els programes temporals són contractació durant un període breu, d'uns anys, d'una sèrie de persones. Tenen una agilitat més gran de contractació que no pas la

creació de plantilla. I, concretament, tenim en marxa dos programes temporals: un és el programa per al desenvolupament i execució del pacte nacional per la llengua i l'altre és el programa temporal per impulsar i liderar la incorporació del català a les tecnologies de la llengua.

Començo pel segon. El món de les tecnologies lingüístiques és crucial per al futur de qualsevol llengua, i això és especialment important en llengües com el català. D'una banda, és una llengua mitjana, que no està mal posicionada, com a llengua mitjana, en el terreny de les tecnologies, però que li queda força terreny per créixer. I no teníem –literalment no en teníem– tècnics a dins del departament que s'ocupessin d'aquesta àrea. Vam crear, com potser deuen recordar, amb la creació del departament, una Direcció General de Política Lingüística en l'àmbit tecnològic i audiovisual. Per a l'àmbit audiovisual estàvem més coberts; per a l'àmbit tecnològic no teníem ningú. I, per tant, estem entrant... Amb aquest programa podrem fer polítiques efectives, com se'ns ha demanat –de fet, el mateix Parlament.

Pel que fa a l'altre programa temporal per al desenvolupament i l'execució del pacte nacional per la llengua, el pacte en si recorden que inclou una sèrie d'activitats, d'actuacions que són explícitament liderades i desenvolupades pel Departament de Política Lingüística, però hi ha tota una altra sèrie d'actuacions que es fan de forma coordinada col·laborant amb altres departaments. Per exemple, la formació en llengua catalana dels milers de metges que viuen a Catalunya, que treballen a Catalunya i que no saben català és un projecte que fem de forma coordinada amb el Departament de Salut i Política Lingüística. Per tal de poder dur a terme aquestes polítiques de coordinació, necessitem tenir a dins de la política lingüística personal que pugui ocupar-se d'aquesta coordinació amb els diferents departaments. I qui diu els diferents departaments parla d'altres institucions i també de la societat civil.

He parlat del desplegament del departament. Ara deixin-me que parli del desplegament del Consorci per a la Normalització Lingüística, que és el gran braç d'actuació territorial del Departament de Política Lingüística, en coordinació, en col·laboració amb els poders locals. Com saben, gràcies al pla de xoc per a l'ensenyament del català a persones adultes que van pactar el Govern i Esquerra Republicana, l'any passat vam poder incorporar un nombre significatiu de persones

—una part de les persones estaven a temps parcial; una altra part de les persones no hi eren— i, per tant, vam poder incrementar el nombre d'hores d'1.261.000 hores de feina a 1.400.000 hores de feina, o, si ho volen, de 850 treballadors a 913 treballadors.

A banda d'això, al consorci hem dut a terme una altra operació. Mirin, el Consorci per a la Normalització Lingüística té els seus orígens en aquelles persones que havien començat a fer cursos de català, de fet, en els últims anys del franquisme, sovint des de la clandestinitat, amb entitats privades que després van passar als ajuntaments, i, aleshores, eren persones que no tenien una llicenciatura. I, quan es va crear el Consorci per a la Normalització Lingüística, se'ls va atorgar un grau professional que era de persona no graduada. Aquí, històricament hi ha hagut una reivindicació, perfectament legítima, per part dels treballadors del consorci de veure reconegut que la seva feina, que des de fa dècades és feina de graduats, feina de llicenciats, havia de ser retribuïda d'acord amb el seu nivell i havien de tenir la categoria concorde al seu nivell.

Fitxer 3

Dilluns passat, i després de molt de temps de negociació, el DOGC va publicar el nou conveni del Consorci per a la Normalització Lingüística, en què, d'una banda, hem incorporat la categoria A1, que és la que correspon als llicenciats, i, d'una altra banda, hem equiparat els treballadors que tenen aquesta categoria, els hem equiparat salarialment a la categoria que els correspondria.

Això vol dir que, a partir d'ara, ja qui entri al consorci de nou ja tindrà la categoria A1, i qui vulgui, ja per qüestions més, diguéssim, de prestigi personal, si voleu, qui vulgui passar a la categoria 1, doncs, hi haurà mecanismes per passar-hi. No es pot passar automàticament. Però des d'un punt de vista retributiu, hauran quedat equiparats.

Per tant, amb aquesta operació, què és el que hem aconseguit? Hem aconseguit, en primer lloc, distribuir de manera molt més territorialment, molt més equilibrada, el personal del consorci.

Què ens passava? Bàsicament el què ens passava és que, torno als orígens, quan hi havia hagut ajuntaments que s'havien preocupat per tenir professors de català en el seu municipi, la inèrcia dels anys havia portat a dir que hi havia ajuntaments amb més musculatura i altres ajuntaments amb menys musculatura.

Ja fa anys que la Generalitat va passar a assumir el pagament del personal del consorci. Per tant, una distribució que responia a un esforç diferent de fa vint anys ja no tenia sentit.

Què és el que hem fet? Doncs hem distribuït de manera molt més equitativa els tècnics per tal de poder distribuir de manera territorialment i demogràficament més equitativa el personal.

Bé, això a on ens ha portat? Doncs ens porta a una evolució en l'oferta de places en els diferents cursos de llengua catalana, des del nivell A1 fins al nivell C2. Aquí poden veure l'evolució en nombre de cursos i nombre de places des de l'any 2021, en què hem passat de cursos propis del consorci, de 80.000, gairebé 81.000 places a 134.000 places que oferirem aquest any.

Simultàniament, com potser també recordaran d'alguna de les preguntes que he hagut de respondre al Parlament, al llarg de l'any passat, vam iniciar una política de col·laborar més estretament amb municipis, amb entitats, municipis mitjans i petits i entitats, per tal de facilitar que allà on físicament no pot arribar el consorci, per motivacions estrictament físiques, també hi hagi la possibilitat que ajuntaments o entitats, en llocs i/o horaris, i/o dies i/o nivells que els actors locals considerin més rellevants puguin desenvolupar-se.

I aquests són cursos que són els cursos que en diem conveniats. Per què són conveniats? Doncs perquè per fer aquests cursos hi ha d'haver un conveni de l'entitat o de l'ajuntament amb el consorci, que és el garant de la qualitat dels cursos.

Són, per tant, cursos que tenen la qualitat equiparable al consorci. De fet, quan parlem de cursos de nivells en què hi ha acreditació, que bàsicament són nivell C2, qui fa les proves és al consorci. Per tant, no fa les proves l'entitat, i d'aquesta manera garantim la qualitat, vaja, que la qualitat sigui homogènia.

S'hi sumen els dos..., tant les places pròpies com les conveniades. Veuran que ens acostem, l'any 2026, a les 150.000, no hi arribem per 3.300, però a veure si ho aconseguim. Les 150.000 places, cosa que, de nou, reflecteix l'esforç important que s'ha hagut de realitzar al llarg d'aquests darrers anys.

I de cursos, hem passat de 4.360 a 6.365. Passarem. Enmig d'aquest creixement, i voldria remarcar-ho, hi ha hagut una transformació també important del que és el sistema d'ensenyament i d'acreditació. Per què? Torno a fer una mica d'història.

Mirin, l'ensenyament del català per a persones adultes ha tingut, bàsicament, tres etapes al llarg del segle XX i XXI. Va tenir una primera etapa en què ensenyar català volia dir ensenyar català a persones que tenien el català com a llengua inicial, llengua familiar, però que, per raons de la dictadura, no s'havien pogut alfabetitzar i no havien pogut aprendre la llengua normativa. I, per tant, doncs potser algú els sonaran els noms de Jeroni Marvà o de Mossèn Ruaix, van generar uns materials molt útils per dur a terme aquesta feina.

A partir d'un moment determina, a mesura que van créixer les arribades de persones de la resta de l'Estat, què va passar? Doncs que va aparèixer un segon subjecte d'aprenentatge de la llengua, que era persones que vivien a Catalunya que podien tenir una competència receptiva molt elevada, és a dir, podien entendre i fins i tot llegir el català, però que no el parlaven ni el sabien escriure.

I, per tant, van fer un pas, i el pas va ser generar un sistema que permetés que aquestes persones que tenien, repeteixo, una competència receptiva, considerable, però que no tenien competència productiva, poguessin iniciar-se en l'ús de la llengua. I iniciant-se en l'ús de la llengua, bàsicament, van crear un sistema, que és aquell de l'A, B, C, D, en què els primers nivells eren, es deia, per als no catalanoparlants, i, a partir d'un moment, [#] se n'anava als catalanoparlants.

Si s'hi fixen, aquí, el que passava, bàsicament, és que teníem un col·lectiu que, per proximitat lingüística, català i castellà són llengües molt properes, i per qüestions ambientals, podien anar molt de pressa, al començament. I, per tant, què va passar? Doncs que el nivell inicial era molt ràpid, perquè amb una activació ràpida, podien arribar ràpidament a aprendre català.

Quan van començar a arribar les noves immigracions de la resta del món, la situació va canviar, i va canviar perquè hi havia gent que ja no tenia aquest coneixement d'una llengua romànica.

A veure, el panjabi és una llengua indoeuropea, però la proximitat entre català i panjabi és bastant diferent que entre català i castellà. Però, aleshores, què ens va passar? Durant molt de temps, el que ens va passar va ser que vam mantenir uns nivells inicials exprés, per dir-ho així, en què s'havia de córrer molt, i això dificultava que les persones que no tenien domini de llengües romàniques seguissin aquests cursos.

Per què? Perquè si poses... I poso un exemple raonablement fàcil d'entendre. Si tens un advocat argentí que sap italià i que sap anglès, per tant, una persona amb uns coneixements lingüístics i socioculturals elevats i coneixements de llengües romàniques properes, pot fer un aprenentatge ràpid, pot començar de pressa. Això no és igual, doncs, en persones del Magrib o en persones d'altres..., xinesos.

Què és el que hem fet? Hem instaurat el nivell A1 clarament com a tal. Per fer això, hem creat el nou llibre per als cursos de l'A1, que demà posarem en línia perquè el puguin aprofitar totes les entitats del país. Hem creat un nou curs d'A1 noranta hores, i el que volem és que, en el marc del creixement de l'any 2026 de cursos, podrem incorporar aquest curs.

Hem incorporat també el nou certificat d'A1, i ara en parlaré un moment. I, finalment, volem també, al llarg del 2026, elaborar vídeos explicatius tant de l'examen com del contingut del temari.

Parlava ara de l'acreditació. L'acreditació és una altra àrea que és important en política lingüística, i que demana, doncs, un esforç considerable al nostre departament. Per què? Doncs perquè bona part de l'acreditació també es financen amb fons públics.

D'ençà de l'any 2022, hi ha hagut un creixement substancial de demandes d'acreditació. En aquest cas, sobretot de persones que volen entrar al sector de l'ensenyament.

Nosaltres estem responnent a aquesta demanda, i, per tant, com he explicat abans, una part de l'increment del personal del departament servirà per poder atendre aquesta demanda de persones que volen certificar el seu coneixement de nivell C2.

D'altra banda, aquest any, com deia, també hem creat el nivell A1, també d'acreditació. Això és important, perquè miri, el nivell A1 és una de les vies per les quals es pot demostrar l'esforç d'arrelament al país.

Per tant, amb proves per lliure, permetrem que persones que aprenen català, ja sigui en entorns informals, ja sigui en cursos no reconeguts, puguin obtenir aquest certificat i que serveixi per a la seva regularització.

Això, hi insisteixo, la legislació és així des de fa quinze anys. Fins ara no s'havia posat aquesta prova a l'abast. I aquesta prova, a més a més, serà la primera en què tindrem dues convocatòries, perquè una de les coses que estem fent és...

Durant dècades només hi ha hagut una oportunitat de certificar, d'acreditar els coneixements l'any amb les proves oficials. Ara començaran a tenir-ne dues, i la intenció, o sigui, l'objectiu és anar creixent perquè hi hagi més convocatòries.

Per fer això, estem preparant una nova plataforma d'inscripció que permetrà obrir diverses convocatòries anuals, hem modificat el decret, i estem també formant nous avaluadors.

Passo a la segona línia, la de la facilitació de l'ús de la llengua, i començarem per tecnologies de la llengua. Els he comentat anteriorment que tenim un programa temporal que ens permetrà treballar en aquesta àrea. Simultàniament, el Departament de Política Lingüística està liderant l'elaboració del pla d'impuls del català en l'àmbit tecnològic amb altres departaments de la Generalitat.

No entraré en detalls, però, en tot cas, tenim prevista una línia de subvencions d'1 milió i mig per impulsar infraestructures digitals per la llengua, també per l'aranès i per la llengua de signes catalana, que permetin, doncs, disposar d'aquestes infraestructures, que poden ser des de traductors fins a veus sintètiques, però també eines per a les persones.

De fet, les nostres línies tecnològiques privilegien àrees com drets socials i salut, perquè creiem que la tecnologia és un recurs important per fer front als reptes d'una

societat que té una esperança de vida més llarga, i, per tant, té uns reptes diferents dels que havíem tingut. Podràs fer altres coses, com treballar per l'obertura de les dades o per vetllar per la qualitat lingüística del català en les tecnologies del llenguatge. No sé si mai...

Passem a una altra línia de facilitació de l'ús. Igual com estem liderant un pla d'impuls del català a les tecnologies de la llengua, estem també liderant un pla que és transversal amb diversos departaments, que presentarem d'aquí a no gaire, per impulsar la presència del català al món de l'audiovisual des de la nostra conselleria.

Això es tradueix, bàsicament, en les línies de suport al doblatge i la subtitulació. Aquest any, entre les coses que volem fer és reforçar l'exhibició de cinema en català mitjançant el programa 5, de tal manera que un dels objectius que tenim és que hi hagi exhibició de cinema en català a totes les comarques, o continuarem impulsant la cessió dels doblatges de la Corporació Catalana de 3CAT, perdó, a les plataformes.

Pel que fa a creadors de continguts, volem continuar potenciant la presència de creadors de continguts mitjançant les beques. Aquests continguts estan tenint un seguiment prou important, i donarem suport també a actuacions de la societat civil, com, per exemple, els Premis CRIT, que, com saben, són, doncs, la gala dels creadors de continguts de tot el domini lingüístic.

I també incentivem la presència de la llengua als videojocs. Ja hem arribat a tenir que prop del setanta per cent dels videojocs que s'elaboren a Catalunya ja incorporen la versió catalana. I sempre dic que aquest és un primer objectiu, que tots els jocs que s'elaboren a Catalunya tinguin la versió catalana, perquè si el que es fa a Catalunya no té aquesta versió, difícilment pots aconseguir que empreses americanes o d'on sigui incorporin la llengua catalana. Per tant, aquí hi ha una feina estratègica que fa ja un cert temps que estem treballant.

Més àmbits de treball. L'àmbit de l'empresa, el treball i el comerç. Estem treballant, conjuntament amb els nostres companys d'Empresa, un pla d'impuls del català al comerç. Un pla d'impuls que integrarà diverses actuacions. Una de les primeres actuacions és actuacions comunicatives i informatives.

Fa temps que sabem que un dels motius pels quals ha crescut la retolació que incompleix la normativa és perquè quan es va canviar la regulació de com s'havia d'obrir un local, recordin que, prèviament, per obrir un local, es passava per l'ajuntament, l'ajuntament informava de les condicions, i es deia: «Recorda que has de retolar almenys en català. Pots fer-ho en tantes llengües com vulguis, però ho has de fer almenys en català».

En el moment que es liberalitza l'obertura de locals, aquesta informació decau. Estem treballant, d'una banda, amb els municipis per tal que informin de manera més clara de quina és la normativa lingüística per evitar que es produeixin aquests incompliments de la normativa, però ara farem accions comunicatives i informatives.

Tindrem un programa de col·laboració

Fitxer 4

amb l'Agència Catalana de Consum amb el pressupost que volem que s'aprovi aquest any. Per reforçar l'actuació també en aquest terreny, continuarem fent i potenciant els estudis Ofercat, que ens dibuixen quina és la situació de l'ús de les llengües en el sector comercial, per poder detectar on hi ha els dèficits més importants i poder-hi fer –i això ho fem conjuntament amb els municipis– els plans locals de català al comerç, amb projectes com, per exemple, el dels «Comerços aprenents», que és formació *in situ* en aquells locals que són susceptibles d'incorporar-se ràpidament a un procés d'aprenentatge de la llengua gràcies a l'entorn. I, a més a més, tenim una línia de suport als plans lingüístics empresarials, perquè les empreses puguin avaluar la seva situació i puguin incorporar el català de la manera que jutgin pertinent en el seu context.

D'altra banda, gràcies al reforçament de personal que tindrem, podrem donar un impuls que és especialment important, que és el de l'aprenentatge del català en l'entorn laboral. El Departament està treballant amb empreses perquè, en el marc del Consell de Diàleg Social, on hi ha les patronals i els sindicats, siguem capaços de dissenyar unes estratègies per tal que es puguin aprofitar els fons de formació per fer que les empreses que ho desitgin puguin incloure el català dintre de la formació dels seus treballadors. Això és estratègicament molt important, perquè més

enllà de la formació que hi ha, que pot oferir el Consorci, podem fer servir fons ocupacionals per dotar de competències els treballadors. I, com diem tot sovint, el món del treball és la primera porta cap a la integració social i, per tant, també ho ha de ser lingüística per a la població nouvinguda.

També pel que fa a la facilitació de l'ús, hi ha tota una altra sèrie d'actuacions en altres departaments o en altres àrees. Per exemple, treballem amb universitats per allò que en diem els graus lingüísticament estratègics. Què són aquests graus? Són graus que tenen un impacte especialment important en els usos lingüístics i en les possibilitats de fer servir la llengua en la vida quotidiana. Què ens ha passat? Doncs ens ha passat que tenim a les nostres facultats, tenim una part de la població estudiantil que no té els nivells adequats de llengua catalana i, per tant, ens hem declarat una sèrie de graus com graus lingüísticament estratègics. Els graus de salut, on ja sabem que hi ha un percentatge molt elevat de persones que estan estudiant a Catalunya, que no tenen coneixements de català. Per aquí tenim una via amb l'ajut que donarem al programa «Interlingua» per tal que aquests graus es puguin oferir formació de llengua catalana als graus de salut, graus de formació del professorat, graus de dret. Hi ha una sèrie de graus que han estat seleccionats.

Amb Salut, a més a més, més enllà de treballar amb el Departament de Salut amb el programa «Prescriu-te» i amb tot el pla d'enfortiment, aquest any hem pilotat una experiència amb èxit, una experiència de conversa, d'oferir conversa en línia amb professionals sanitaris. Per què? Perquè tot sovint les competències que s'adquireixen, sigui de forma autònoma, o les competències que s'adquireixen als cursos, costen de posar en pràctica. Llavors això és un programa en què s'ofereix si vols fer pràctiques de conversa en català, bàsicament t'apuntes a la llista. Busques usuaris i fem voluntaris lingüístics, en aquest cas, mitjançant una empresa. Fem conversa amb professionals sanitaris. Hem preparat els treballadors perquè tinguin nivells diferents i això permet ajudar el personal sanitari a anar generant aprenentatge en aquest cas informal.

Treballem amb Educació per a la renovació de tot el que és la formació en immersió. O també hem pilotat també una campanya en el terreny de l'acollida. En un nombre d'una mostra de municipis, que és el que hem fet? Totes les persones que han

rebut..., perdó, que s'han empadronat, han rebut una petita bossa on hi havia, d'una banda, una informació sobre la importància d'aprendre català un cop t'has empadronat a Catalunya. En segon lloc, un petit vocabulari en imatges, per tant, accessible des de qualsevol altra llengua. I finalment, un enllaç a la pàgina web que hem creat també, que és la pàgina web on tenim recollits tots els cursos de totes les institucions que estan fent cursos de català de nivells diferents, siguin públiques i progressivament totes les privades i d'entitats.

Estretament lligat amb aquesta línia de treball de facilitació, hi ha una línia que estem convertint en fonamental del nostre departament, que és el de la política lingüística municipal. Miri, tot l'esperit que s'ha generat entorn de la llengua en el procés d'elaboració, de discussió i d'aprovació del pacte nacional per la llengua, ha fet que molts municipis prenguin consciència del seu paper en la política lingüística, que abraça des dels usos estrictament institucionals fins a la seva capacitat d'incidir en molts àmbits, perquè en una piscina la persona que està vetllant per la seguretat, sàpiga català i pugui interactuar en català i, per tant, permeti el dret d'utilitzar el català, cal que el contracte, és a dir, en aquest cas l'Ajuntament, hagi incorporat la mirada lingüística. Recordi que ha de tenir present el coneixement de la llengua catalana.

Bé, què és el que hem fet? Fa quinze dies vam presentar a Santa Coloma de Gramenet, vam presentar una sèrie de materials destinats als municipis perquè puguin dur a terme els seus plans d'impuls de la llengua a nivell local i aquests materials que es van presentar també vam estar intercanviant experiències entre municipis diferents i m'alegra dir que fins i tot de diferents colors polítics, perquè un cop baixem al terreny de la política lingüística municipal, els municipis tenen uns reptes molt similars.

Llavors aquí tenim, en aquesta línia, perdó, en aquesta àrea de treball oferirem una línia perquè els ajuntaments, mitjans i petits, la segona edició, puguin fer cursos de nivell A1 i A2 del marc europeu i una línia nova perquè els ajuntaments i entitats puguin dur a terme activitats d'aprenentatge informal i de foment de l'ús. La llengua no només s'aprèn dins de l'aula, també es pot aprendre en activitats informals i les parelles lingüístiques són el cas més paradigmàtic.

Si saltem a alguna de les activitats de recursos i recerca, us en poso dues aquí. La primera és la del TERMCAT, el suport al Centre de Terminologia de Catalana, on aquest any, entre altres coses, hi haurà la creació i la difusió de nou mil articles terminològics nous. Això vol dir que podrem parlar en català sobre nou mil conceptes nous que ara mateix no tenen versió en català i que ens veuríem obligats a dir-ho en anglès bàsicament, o en algunes altres llengües.

Hi ha una línia de treball que jo crec que és especialment interessant, que és l'ampliació de les equivalències catalanes de la terminologia comunitària, de la base de dades IATE. Sintetitzo. La Unió Europea té una base de dades terminològica en què, inclou tota la terminologia específicament comunitària, del dret comunitari, que utilitza en les versions en les diferents llengües oficials. Per tal que el català estigui totalment preparat per al moment que aconseguim que el català sigui també llengua oficial de les institucions europees, des del TERMCAT estem treballant per tal de disposar d'aquesta terminologia. Ja n'hi ha molta, però volem estar al dia.

Presentarem diferents títols de la col·lecció Diccionaris en línia. D'aquí a poc suposo que podrem presentar el diccionari del sensellarisme. Aquí farem un espòiler de publicitat: ja el tenim imprès. En tot cas, això és un esforç per poder dir que s'està legislant sobre aquest tema, poder parlar sobre el tema amb el màxim de propietat.

D'altra banda, intensifiquem el suport que donem a l'Institut d'Estudis Catalans, que des del nostre departament li donem en dues línies. La primera línia és el nou diccionari normatiu. Que és un diccionari normatiu a partir de la concepció contemporània del que és la llengua estàndard, la llengua estàndard és una varietat lingüística en què tots els parlants se senten relativament còmodes i això vol dir reconeixements mutus. Des de l'IEC estem treballant amb l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, amb les universitats de les Illes, per tal de garantir que tenim un instrument en què el conjunt de parlants ens sentim còmodes, per tal d'evitar que hi hagi derives en sentit de fragmentació.

D'altra banda, l'IEC també ha llançat una iniciativa, que compta amb el suport del Govern, que és l'Observatori de la Qualitat Lingüística, que ens permet copsar allò que no és ni el coneixement ni l'ús, és a dir, la qualitat del corpus. Diversos especialistes de l'IEC, el que fan és valorar unes àrees concretes i poden haver

agafat des de la qualitat del discurs parlamentari fins a la qualitat dels pòdcasts. I, a partir d'aquí, es poden fer informes, fins i tot, a mida. Per tant, és un servei públic que jo crec que tindrà una bona acollida.

Encara en el camp dels recursos i de la recerca, el Parlament ha demanat explícitament –i és una cosa que ja estàvem tirant endavant– la creació de beques de Filologia Catalana. Els estudis d'Humanitats, i concretament els estudis de Filologia Catalana tenen un comportament, diguéssim, en el món de la comunicació, que fa que sovint no tingui prou alumnes com necessita el mercat directament i el que volem fer és continuarem amb les beques de Filologia Catalana, que en el seu primer any han tingut molt bon resultat. I d'altra banda, estem treballant també per la creació d'un Centre de Recerca en Sociolingüística i Política Lingüística, tal com s'estipula en el pacte nacional per la llengua.

Aniré ja acabant. La línia de generar acords, estendre actituds i implantar hàbits favorables al català, durant l'any 2026, tenim l'objectiu de dur a terme una campanya publicitària generalista, essencialment destinada a explicar la conveniència d'evitar els estereotips en les tries de llengua, la conveniència de mantenir l'ús de la llengua davant dels nous parlants. Persones que tot just comencen a expressar-se i que, si li canviés de llengua, és impossible que aprengui la llengua, li vas tallant les possibilitats. Per tant, d'una banda, incidirem en aquest reforçament de l'ús per part dels parlants habituals i volem també incentivar els parlants incipients perquè passin d'incipients a ser parlants més freqüents.

A banda d'això, estem donant suport molt actiu al cinquantè aniversari de la Bressola. Creiem que és un model que, segons les dades de l'administració de l'Estat francès, és un model d'èxit, que no només aconsegueix incentivar l'ús de la llengua catalana entre els iguals, a part de garantir l'aprenentatge de la llengua, sinó que també té uns resultats educatius excel·lents.

D'altra banda, donarem suport a aquesta iniciativa que ha sorgit de les Illes, el Correllengua Agermana't. És una iniciativa que ens sembla especialment interessant perquè ajuda a trobar comunitat, ajuda a fer que, sobretot col·lectius joves, associïn la llengua amb una activitat lúdica, una activitat fresca, una activitat que s'escapa de motivacions partidistes. És un projecte que vol agermanar els parlants de les illes,

els parlants del Principat, els parlants al País Valencià, sense connotacions partidistes i que crec que serà un revulsiu a l'hora d'entrar en un dels sectors com és la gent jove, que són els que més es mouen en aquest entorn. Això, hi ha d'altres entitats que també continuarem donant suport, per descomptat.

I acabo. Pel que fa a l'occità aranès i a llengua de signes, aquest any ens hem proposat d'arribar a un acord que sigui raonablement clar i sòlid sobre competències i finançament amb les institucions araneses pel que fa al foment de la llengua occitana, aranès a l'Aran. I hi estem treballant. I això ho volem fer en el marc de la negociació del fons de finançament incondicionat. I, d'altra banda, evidentment, tal com és obligació del Departament, continuarem donant suport a entitats i projectes per a la difusió del coneixement i l'enfortiment de l'ús de l'occità aranès, no només a la Val d'Aran, sinó al conjunt de Catalunya.

Pel que fa a la llengua de signes catalana, estem treballant en una estratègia de llengua de signes catalana, que permeti el desplegament de la llei i que permeti completar la publicació de l'escala de nivells del marc. I en una línia de foment i de l'aprenentatge i de l'ús de la llengua de signes que, d'entrada tindrà

Fitxer 5

aquesta dotació.

Per tant, acabaré. Els he presentat, de fet, el primer pressupost del Departament de Política Lingüística, per la qual cosa és fàcil de dir que és el millor pressupost que hi ha hagut històricament. Em permetran aquesta broma. En tot cas, he intentat substantiar-los sobre dades empíriques i representa un increment d'un quaranta-tres per cent respecte de l'últim pressupost. Continua el desplegament del Departament, que és una aposta estratègica de país, més que duplica el personal que tenia l'any 2021 i, per tant, li comença a donar aquell múscul que necessita per poder exercir les funcions que ja ens agradaria poder fer, però que amb un nombre molt reduït de treballadors és difícil de fer.

Enforteix el Consorci per a la Normalització Lingüística, que arribarà a prop de les 150.000 places pròpies o convalidades. Tenim més demanda, sí, però hem tingut un

creixement sostingut i hem de continuar seguint aquesta línia. Permet acreditar més de divuit mil persones i dur a terme actuacions d'envergadura en múltiples àmbits, des de les tecnologies lingüístiques fins al món de l'empresa i el comerç.

Es tracta d'un pressupost que, tal com ja ha deixat clar el Govern, és millorable. Hi ha un tràmit parlamentari en què ja s'ha comptat amb el suport d'un dels grups de la cambra per millorar el pressupost. Voldríem poder continuar les negociacions i arribar a l'objectiu de tenir, de nou, no el millor, sinó el millor dels millors pressupostos de política lingüística per fer front als molts i molts reptes que té la nostra llengua.

I amb això donaria per acabada la meva intervenció i... President.

El president

Gràcies, conseller. És el torn dels grups parlamentaris. I començarem amb el Grup Parlamentari de Junts i té la paraula la seva portaveu, la diputada Carme Renedo.

Carme Renedo i Puig

El termini?

El president

De deu minuts màxim.

Carme Renedo i Puig

Bon dia, conseller. Secretari general. Benvinguts tots dos i el seu equip a aquesta comissió. Moltes gràcies per la presentació. Hem fruit veient el doctor Xavier Vila com un bon professor universitari i com un bon doctor i acadèmic. Li confesso, tanmateix, que estic una mica decebuda. Suposo que s'ho podia esperar, perquè esperava que aquest Govern, que és força o molt qüestionat per l'ús, el mal ús o el no ús de la llengua catalana, voldria millorar la seva imatge amb uns pressupostos per a un Departament de Política Lingüística, uns pressupostos una mica més generosos que provessin de demostrar que les llengües catalanes, les llengües pròpies d'aquest país, importen, preocupen i que el Govern posaria tots els recursos possibles per fomentar el seu coneixement i ús.

Vuitanta-cinc milions d'euros, en xifres rodones, amb això no sé si ho aconseguiran. Per als ciutadans, aquesta xifra així en cru no diu gaire res. És el primer pressupost d'un departament de Política Lingüística, per tant... Però, si ho relacionem amb la despesa d'aquest departament l'any passat, podem dir que només augmenta un quatre per cent. I un quatre per cent és un percentatge modest si tenim en compte que el Govern es vanta d'haver fet una millora d'un vint per cent en el pressupost global de la casa i que la inflació és d'un nou per cent. Per tant, amb prou feines podrà fer el que va fer l'any passat, ens temem.

Si agafem el pressupost global de la Generalitat i agafem el del Departament, el percentatge aplicat en política lingüística oscil·la, depèn de com es compti, –ahir vam tenir una classe magistral d'economia a la Comissió de Cultura– però comptat d'una manera seria un 0,7 per cent, comptant d'una altra manera seria un 0,23 per cent. Agafem aquest 0,23, no arriba ni a la meitat del que demanava el Plataforma per la Llengua fa anys quan, en lloc d'un departament, teníem una secretaria general. I si li serveix d'alguna cosa, si li pot servir de model, tingui en compte o no sé si coneix el percentatge que dedica el govern basc del seu pressupost a l'euskera, un 0,54 per cent i en xifres absolutes el Govern basc destina 95 milions d'euros a l'euskera. Jo em trec el barret pels bascos.

No m'ho concedirà, ja ho sé, no pot, però aquest pressupost denota una ambició i un interès més aviat justets. I molts dels objectius que surten al pressupost ja són justets: dotze mil noves inscripcions a cursos del Consorci, nou-cents productes audiovisuals més a les plataformes, tres ajuts més a projectes per fomentar l'occità. Una pregunta, conseller: Aquest projecte de pressupost coincideix d'alguna manera amb la proposta que va elaborar el seu propi departament? Quina va ser la petició original que va fer el Departament de Política Lingüística? Estic convençuda, sempre hi és, sempre hi ha un decalatge entre la carta als reis que fan els departaments i el que acaba sent un projecte de llei de pressupostos. Això és evident. Però aquest decalatge, tenint en compte que nosaltres li veiem a vostè i veiem en el seu equip i en les tècniques del departament molta més ambició nacional que no té pas el Govern, sí que ens agradaria saber quin és aquest decalatge. O, dit d'una altra manera, quins són els projectes, els grans projectes o accions previstes que no

podrà arribar a fer perquè no hi ha pressupost? O és que això ja li està bé i és aquesta la política lingüística que necessitem?

Des de Junts, hem denunciat els menysteniments a la llengua catalana del president de la Generalitat, d'alguns consellers, d'alts càrrecs, del personal contractat de les conselleries. Aquests menysteniments han sigut tants ja, que no poden qualificar ser anecdòtics. O bé són manifestacions d'un tarannà bastant provincià o són mostres d'una voluntat desnacionalitzadora, comparable a la d'altres partits de matriu espanyola. Va ser provincià adreçar el condol en castellà a les víctimes valencianes de la dana o va ser un simple torpede a la línia de flotació de la unitat de la llengua? És o no ser provincià parlar castellà a Catalunya davant un públic internacional, com va fer el president en el congrés del Mobile? O és més aviat una actitud digna d'un agent actiu del colonialisme castellà? És provincià o no ho és imprimir tres felicitacions de Nadal en tres llengües diferents, com va fer també el president de la Generalitat? Vostè no pensa que és ser provincià –i afegeixo jo, una mica beneit– imaginar que un bones festes o un bones festes i bon any amb un estel de Nadal és un missatge intel·ligible, indesxifrable, incomprendible o indedueïble en una targeta que es rep a final d'any? No passa desapercebut que aquest Govern vol ser reconegut com un govern cosmopolita i obert al món. És evident que aquest Govern té un afany que jo qualificaria d'infantil de passar per un govern internacionalista globalista, i és per això que molts pensem que el Govern fa el paperina parlant en castellà. Digui el que digui la darrera enquesta d'usos lingüístics, voti el que voti el Parlament de Catalunya, hi hagi les resolucions que hi hagi en aquest Parlament, el govern del PSC no renuncia a la pàtina de cosmopolitisme que suposadament i màgicament dona la llengua castellana.

Tot això, aquest pensament màgic, explica la pèrdua del nord nacional que ha sofert el PSC. Pot explicar aquest pensament màgic com el PSC ha oblidat el significat profund i honorable de ser escollit representant de la nació del seu Parlament? El Partit Socialista dels presidents Maragall i Montilla i dels governs d'aquests presidents sabien per qui treballaven i a qui es devien. O això ens sembla ara, per comparació.

Conseller, només vostè deu saber el que pateix cada vegada que aquest Govern renuncia a la llengua. Segur que és conscient que actuant com actua el Govern del PSC, el pacte nacional per la llengua és un foc d'encenalls o és un mer simulacre. La primera institució que s'hauria d'adherir al pacte, la primera que s'hi hauria de comprometre, i no només formalment, és el propi Govern de la Generalitat de Catalunya, de totes les seves conselleries, començant per la Presidència. I a aquestes alçades lamento dir, però si el Govern no hi és, ja no se l'espera.

Però anem en aquest projecte de pressupostos que tant s'ha fet esperar, que fa un any i mig que són al Govern. Van renunciar als pressupostos del 24. Se'ns va emplaçar al gener del 25 i som a la primavera astronòmica del 26. Els han presentat tot i no tenir, almenys formalment, una majoria garantida. I d'aquest pressupost, si eliminem els més de 48 milions de les transferències al Consorci, al TERMCAT, a l'AGAUR i al Lluç, si deixem de banda les despeses del capítol I, que són quasi 6 milions i les despeses del capítol II, 4 o 5 milions, que correspondrien a despeses corrents i subministraments, què ens queda? Ens queden 17 milions per a subvencions. Ens queden uns 8 milions per treballs tècnics, treballs externs, publicacions i campanyes. I ens queda un milió destinat a un genèric «Altres institucions». És a dir, ens queden 26 milions que poden servir per impulsar polítiques públiques per a les llengües. Volem suposar, tot i que és invisible per a nosaltres, i tot el que ha dit vostè, que en aquest pla hi havia almenys nosaltres esperàvem mig milió, mig milió per a un pla de foment de la llengua de signes, perquè és el que estava pressupostat en el pacte nacional de la llengua, que ja s'hauria d'haver actualitzat amb la inflació, també. Vostè ha parlat de 200.000 euros i em sembla també una xifra de sortida molt, molt petita.

Una pregunta més. A part d'aquests 200.000 euros, en el capítol I, hi ha alguna previsió de contractar professionals signants amb sordesa? Aquest... I també volem suposar que, tot i que és invisible per a nosaltres, hi ha un projecte per afrontar la incorporació i extensió del català al món de l'empresa, tant a la petita com a la mitjana, com a la gran empresa. Em podria dir si hi és, amb quin pressupost compte i amb quins recursos humans, més enllà d'aquest 1.800.000 que va al sector del comerç i el món de l'empresa és molt més gran i a part d'aquests 500.000 euros que només són per plans lingüístics, que el món de l'empresa és tot ell un...

I una cosa que em preocupa és que vostè ha dit dues vegades «amb el personal que tindrem» fent una aposta de futur. I em temo que si aquest pressupost només és un quatre per cent més del que va tenir l'any passat i amb la inflació que quasi nou per cent, no sé si podrà contractar aquest personal. I un pressupost és l'eina principal d'un govern i si arriba tard, com és el cas, i sense suports sòlids, com sembla que també ho és, és fàcilment deduïble que no és només un problema tècnic, sinó que és un problema polític. I, ves per on, amb la llengua, que és l'objecte i la missió d'aquest departament, també tenim un problema polític i és un problema polític gros.

Sempre li he dit que fer cursos està bé, conseller, que tenir una bona oferta formativa està bé, conseller, però amb això no en fem prou. Tradicionalment hi ha hagut una bona oferta de cursos inicials, però mai com fins ara no hi havia hagut una certificació per a un nivell A1. Amb el que ens ha explicat, he entès i ha quedat ben fonamentat el perquè ara sortia un nivell A1. El projecte de llei de mesures, que sempre trobo una manera molt lletja d'incorporar coses a l'ordenament jurídic, hi ha una taxa de deu euros per a la certificació de l'A1, més barateta que altres certificacions perquè, no ens enganyem, està concebuda perquè les persones immigrades que regularitzin la situació el facin servir i aquestes persones normalment no tenen economies gaire galdoses.

És simptomàtic, conseller, interpretem aquesta necessitat de certificació i ara m'estava mirant a la pàgina del Consorci què significa el nivell A1. Clar, és un nivell que potser el tinc en unes quantes llengües, vull dir que és un nivell molt insuficient. Interpretem que el Govern està baixant molt el llistó, que en farà prou amb aquest nivell A1 per al gran gruix de la població que ara està regularitzant la seva situació, quan llavors ja teníem un nivell A2 a l'horitzó. Això lliga gens amb l'objectiu que el coneixement del català sigui universal arreu del país i que sigui un coneixement actiu que augmenti els nivells d'ús en tota la societat? A nosaltres no ens lliga. Al Govern, potser li estarà bé, però nosaltres, a Junts per Catalunya, no ens resignarem i continuarem denunciant que el problema del coneixement del català i el problema de l'ús social no es resol només amb una oferta formativa. Cal tallar el nus gordià i no serà aquest Govern qui ho faci. Ja ho veiem.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, i té la paraula la diputada Marta Vilalta.

Marta Vilalta i Torres

Moltes gràcies, president. I moltes gràcies al conseller i també al secretari general per..., una salutació també a tot l'equip que avui està aquí assistint a aquesta compareixença. I li agraïm, conseller, l'explicació que ens ha donat detallada del projecte de pressupost del Departament de Política Lingüística per a aquest 2026, així com totes les informacions en relació a les línies, actuacions i prioritats del Departament.

Avui aquesta compareixença hauria de servir per entrar en el detall del contingut del projecte de pressupost, per poder traslladar-li la nostra opinió sobre les diferents partides, sobre les xifres, plantejar-li els dubtes si s'escaigués, i més tenint en compte la rellevància de la llengua catalana en la defensa del país i de la cohesió social, un element que, evidentment transversal, és clau i que requereix de polítiques ambicioses i compromeses. Hauria de servir per tot això, però ja sabem que no estem aquí.

Com hem reiterat els últims dies i avui, ara ho tornarem a fer, no es donen les condicions necessàries, no tenim les garanties suficients per negociar aquests pressupostos, tenint en compte que el Govern no ha complert amb un dels compromisos cabdals de la investidura del president Illa, com és el traspàs en la gestió, la recaptació de l'IRPF a Catalunya. Estem aquí, en aquesta

Fitxer 6

situació perquè no s'han fet els deures que s'havien de fer. Han presentat el projecte de pressupostos, això sí –i avui, ara, ens l'explicava, el que té a veure amb el seu departament–, però ho han fet sense complir els acords previs i sense aconseguir tampoc els suports previs per aprovar aquest pressupost. Anem a pams, perquè li voldríem traslladar, en aquesta mateixa línia, unes tres reflexions.

En primer lloc, som conscients de la necessitat de tenir uns pressupostos. Som conscients que és necessari que un país disposi d'uns pressupostos al dia que puguin mobilitzar tots els recursos i posar-los a disposició de la ciutadania i d'enfortir l'estat del benestar. De fet, encara són més necessaris si parlem d'un nou departament o d'un departament de nova creació, com és el de Política Lingüística, com és el seu. Ara bé, atès que vostès no tenen majoria parlamentària, uns pressupostos, com qualsevol qüestió que s'hagi d'aprovar, ha de ser fruit d'un acord ampli que sumi una majoria. De moment, sí que han construït un acord parlamentari amb el Grup dels Comuns, però no és suficient. I, per tant, aquí ve la primera gran pregunta que llancem a l'aire: quina credibilitat té arribar a nous acords si no es compleixen els anteriors? Dit d'una altra manera, si un possible acord de pressupostos per al 2026 se sostingués sobre la base d'un acord previ que no s'ha complert, quin valor tindria aquest nou acord? Perquè estaríem parlant de paper mullat, segurament; s'estaria reconeixent que potser no es compleix i que aquí no passa res. I, això, creiem que el país, que la ciutadania no s'ho mereixen.

Segona reflexió. Nosaltres creiem que vam signar un molt bon acord en el marc de la investidura del president Illa, que donava sentit a aquesta legislatura perquè era un clar avenç en la sobirania, un clar avenç tangible, a més a més, en sobirania nacional i en sobirania social per a Catalunya. Entre altres qüestions, hi havia tot un paquet de mesures vinculades a la defensa, promoció de la llengua catalana, però sobretot, també –i aquí anem a aquesta intervenció–, el finançament singular per al nostre país i la recaptació dels impostos. Els pressupostos d'un país, certament, són importants, però, a Catalunya, els pressupostos, per molt expansius que siguin, com ho són aquests –hem parlat d'aquests, no?, milers de milions..., en el seu conjunt–, aquests pressupostos, per expansius que siguin, estan limitats per una manca crònica de recursos a causa del dèficit fiscal que patim de forma estructural a Catalunya –21.000 milions d'euros, no?, cada any, que se'n van i no retornen de cap manera– i també una manca de sobirania que patim. Per tant, fins que no se solucioni aquest problema estructural no tindrem els pressupostos que voldríem i que creiem que ens mereixem com a país. Sense aquests més recursos, sense més sobirania, no es poden afrontar amb garanties tots els reptes i les crisis socials i

econòmiques, entre altres coses. Per això nosaltres som independentistes i defensem aquest camí.

Deia, i parlava, de l'acord que vam signar en el marc de la investidura que contenia avenços reals i tangibles en sobirania fiscal i econòmica, un nou sistema de finançament singular per a Catalunya i la recaptació dels impostos al centre, començant per l'IRPF, i allò es va acordar, s'hi van comprometre –el seu Govern– i també s'hi va comprometre el PSOE. Per això vostès haurien de ser els primers interessats, també, en que es compleixi aquell acord, no només perquè s'ha de complir, perquè els acords s'han de complir i això genera confiança, sobretot perquè significaria disposar també de més recursos per a la llengua catalana i, per tant, disposar encara de més recursos i créixer, de fet, exponencialment per posar més recursos per a l'aprenentatge de la llengua, més recursos per al desplegament i compliment del pacte nacional per la llengua, per reforçar encara més el Consorci per a la Normalització Lingüística, així com per a la llengua de signes catalanes o per a l'occità, l'aranès a l'Aran.

I tercera reflexió. Estem aquí, i ara no es donen les garanties, però nosaltres estem disposats a negociar quan es compleixi amb aquests acords, que no s'han complert. De fet, Esquerra Republicana som previsibles, som coherents, creiem en la política útil, no ens defineix allò de «com pitjor, millor» ni el no a tot. Som els dels acords. Abans parlava de l'acord en el marc del pla de xoc per relançar el Consorci per a la Normalització Lingüística amb més cursos, amb més professionals. Som aquests, els que fem o intentem fer que també les coses passin. Però, clar, aquests acords que ens els sentim nostres i els defensem, només tenen sentit si es compleixen. I ara no diem res de nou. En el marc d'aquesta negociació no ens inventem ara una nova proposta per la qual negociar; no ens inventem una B-40 o un Quart Cinturó per desgastar políticament o no ens traiem de la màniga un casino per impedir uns pressupostos, sinó que reclamem que es compleixi allò pactat fa una mica més d'un any i mig, que es va pactar, es va acordar, es va signar i es va assumir. I creiem que no va de pressionar o de fer xantatge emocional. Ja ho sabem que és millor aquest pressupost que, probablement, el que està o disposar de 9.000 milions més en el marc de tota la Generalitat, però la gesticulació i la pressió cap a nosaltres no funcionarà. El que funcionarà és que es compleixi. I, en tot cas, la pressió, si ha

d'anar dirigida a algú, que vagi dirigida al PSOE; que es deixi de supeditar Catalunya als interessos electorals del PSOE. I, per tant, també els hi demanem a vostès, en el marc de la seva responsabilitat, que puguin pressionar a qui faci falta perquè es compleixi amb la seva part del tracte.

L'hi reitero: nosaltres volem negociar els pressupostos quan es donin les condicions. Ho volíem fer abans de que s'aprovesin a Govern. Ho volem seguir fent ara en el marc de la tramitació parlamentària, i la mà estesa per part nostra hi és. Però volem negociar-ho, evidentment, amb qui compleix els pactes subscrits, i així és com es genera confiança. De fet, com es genera confiança en contextos també de desafecció, de frustració, de demagògies, de populismes. Si d'una manera podem també generar confiança i credibilitat davant la ciutadania és que les paraules no siguin només paraules, sinó que es tradueixin en fets. I no una confiança mútua, que també és important, evidentment, a nivell de grup parlamentari i de govern, sinó confiança cap a la ciutadania. I, per tant, acabo amb una idea que encara no havia dit, que és que compleixin, i llavors segurament tindrem capacitat de negociar.

No, de veritat. Acabo amb una pregunta retòrica. Vostès volen pressupostos. Sí, eh que sí? Doncs nosaltres també. Volen el nostre vot per aprovar-lo? Segurament, aquesta resposta també és afirmativa. Doncs compleixin amb la paraula donada. Perquè tan important és tenir pressupostos un any com poder disposar per sempre dels recursos que generem com a país a través dels impostos que paguem per poder-los invertir a Catalunya i, en el cas que ens ocupa, doncs invertir-los en la defensa i protecció de la llengua catalana.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup del Partit Popular i té la paraula el seu diputat, en Pau Ferran.

Pau Ferran Navarro

Gràcies, president. Agrair al conseller Vila les seves explicacions. Començaré fent una valoració global respecte al pressupost i després em referiré a la conselleria, al pressupost corresponent a Política Lingüística.

Nosaltres considerem que el Govern presenta avui uns pressupostos que arriben tard i sense rumb. Han passat divuit mesos fins que el Govern de Salvador Illa no ha estat capaç de portar uns comptes a aquesta cambra. I, sincerament, després de tanta espera, el resultat ens sembla molt decebedor. Tant de temps per acabar presentant uns pressupostos sense canvi i sense ambició. Durant aquest any i mig, Catalunya ha estat governada a base d'improvisacions, de pedaços, de decrets urgents, mentre se'ns venia una suposada nova etapa que a hores d'ara ja ningú es pren seriosament. Se'ns prometia tornar a la normalitat institucional, tenir un govern per a tothom, però la realitat és ben diferent: el que tenim és un govern fràgil, condicionat pels seus socis i que no lidera.

I quan, finalment, arriben els pressupostos, comprovem que no representen ni estabilitat ni normalitat ni cap canvi real; al contrari, són uns pressupostos de continuïtat, de renúncia i de dependència política. Perquè aquest Govern, conseller, no lidera; aquest Govern és dirigit per altres: està condicionat per l'extrema esquerra dels Comuns i pels pactes constants amb el separatisme. I ja veurem fins on pensen arribar per aconseguir el suport d'Esquerra Republicana, perquè aquesta legislatura neix d'un acord de conveniència entre socialistes, comunistes i separatistes. Un acord que no respon a un projecte compartit per millorar la vida dels catalans, sinó a una única prioritat: conservar el poder.

Tot i aquesta martingala que estan protagonitzant els darrers dies entre PSC i Esquerra Republicana, és evident que aquesta dependència continuarà tot el que queda de legislatura. Perquè, no s'enganyin, tots vostès comparteixen un mateix objectiu polític: mantenir Salvador Illa assegut al Palau de la Generalitat i garantir que Pedro Sánchez continuï a la Moncloa, encara que això signifiqui continuar cedint competències, continuar blanquejant el separatisme o continuar augmentant la pressió fiscal sobre les famílies. El president Illa ha optat per assumir el paper de gestor obedienciat del sistema que el separatisme ha anat construint l'última dècada, un president que prefereix no incomodar els seus socis abans que defensar amb fermesa els interessos reals dels catalans.

Per això, aquests pressupostos perpetuen exactament les mateixes polítiques de sempre. El Govern ingressarà més diners, sí, i ho farà gràcies a l'esforç dels

ciutadans, però aquest esforç no es veu recompensat: no hi ha cap mena de voluntat d'alleugerir la pressió fiscal que suporten les famílies. I aquest no és un pressupost de canvi; és un pressupost que consolida aquest ofec fiscal i no pretén abaixar ni un sol impost, ni un. No desapareix cap impost propi, ni tan sols aquells que pràcticament no recapten ni un sol euro, però que simbolitzen una manera de governar basada en gravar-ho absolutament tot. Fa pocs dies vam debatre en aquest parlament la proposta del Partit Popular per suprimir l'impost de successions, una iniciativa destinada a alleugerir la pressió fiscal sobre milers de famílies que han d'afrontar un impost simplement per heretar el que els seus pares han aconseguit amb anys d'esforç i que ja han pagat molts impostos, i tots els partits d'esquerra, evidentment, sempre ho fan i van votar en contra.

I, mentrestant, mentre els ciutadans paguen més, el Govern continua incrementant la despesa, i no precisament en allò que és prioritari, sinó en tot allò que és de la seva conveniència política: més recursos per a la propaganda institucional, més organismes i alts càrrecs, més finançament per a les delegacions exteriors, que no aporten res, i més pressupost per a TV3 i per als mitjans afins. I, per cert, quan es tracta de repartir subvencions –també als mitjans privats que els són favorables, curiosament– sempre hi ha recursos disponibles, en aquest cas, 16 milions d'euros en aquest pressupost. És la lògica de sempre: primer, la xarxa clientelar, i després, els ciutadans. I, mentrestant, els serveis públics continuen deteriorant-se. La sanitat segueix saturada, amb llistes d'espera interminables; el sistema educatiu continua empitjorant en qualitat i en resultats; persones dependents moren sense haver rebut l'ajuda que els correspon, i els trens continuen sense arribar a l'hora. Però, en lloc de concentrar els esforços en resoldre aquests problemes, vostès continuen alimentant una estructura política cada vegada més gran, més cara i menys eficient.

I si hi ha un àmbit on aquesta manera de governar es fa especialment evident és la política lingüística. Aquí tampoc hi ha cap nova etapa, senyor Vila, aquí no hi ha cap canvi. Hi ha una continuïtat total amb el model d'Esquerra Republicana. La política lingüística que impulsa avui el PSC és, en essència, la mateixa que aplicava Esquerra Republicana. I no és una exageració, és literal: les mateixes persones que han dirigit aquesta política durant els últims anys continuen ocupant les posicions de responsabilitat. I l'exemple és vostè mateix, senyor Vila: ha canviat la sigla del

Govern, però vostè segueix aquí. I el balanç és clar: després d'anys d'utilitzar la llengua com a bandera política, el català no és avui més fort; es una llengua més tensionada socialment, més polititzada i més instrumentalitzada que mai. I, davant d'aquest fracàs, la resposta del Govern no és rectificar; la resposta és crear una gran conselleria i assignar-hi 85 milions d'euros, un quaranta-tres per cent més respecte al 2023. És sincerament sorprenent, és *molt* sorprenent. Han convertit el fracàs de la seva política lingüística en l'excusa perfecta per ampliar estructura administrativa, multiplicar càrrecs i incrementar el pressupost. Els mateixos que han contribuït a dividir la societat amb la llengua ara es reparteixen milions en nom de la llengua. I nosaltres diem prou.

La llengua no pot ser utilitzada com una arma partidista, no pot convertir-se en un instrument de confrontació política ni en l'excusa per ampliar la maquinària ideològica del Govern. Per això nosaltres volem passar motoserra –volem passar motoserra– i tancar la conselleria de Política Lingüística. Cal mantenir aquells organismes necessaris per al català, sí, però no volem una conselleria que es dediqui a repartir milions entre els afins per dividir i fracturar la societat. Perquè Catalunya no necessita una conselleria dedicada a fiscalitzar la llengua que parlen els ciutadans ni alimentar una indústria política al voltant de la llengua; Catalunya necessita una política lingüística basada en el respecte, en el sentit comú i la convivència lingüística entre el català, el castellà i l'aranès en el cas de l'Aran.

I, sobretot, es necessita prioritzar allò que és urgent, perquè, mentre vostès amplien i fan nous departaments, contracten més alts càrrecs i el president, per cert, també s'apuja el sou, la sanitat continua al límit; mentre creen noves estructures burocràtiques i més organismes, els centres d'atenció primària continuen saturats. I nosaltres ho tenim molt clar: els diners dels ciutadans han de servir per millorar els serveis públics i no per ampliar la maquinària política. Els recursos que avui es destinen a aquesta conselleria s'haurien de destinar a reforçar la sanitat pública, a contractar més professionals sanitaris i a reduir les llistes d'espera. S'haurien de destinar a millorar el sistema educatiu, a reforçar l'escola i a garantir més recursos per als centres i per als docents. O s'haurien de destinar també a reforçar els serveis socials, a garantir una millor atenció a les persones dependents i a ampliar les places

residencials per a la gent gran, per exemple. Perquè les prioritats d'un govern es veuen clarament en

Fitxer 7

el pressupost que fan. I avui el que veiem és que les prioritats d'aquest Govern no són les prioritats de la majoria dels ciutadans. Per això hem presentat una esmena a la totalitat a aquest pressupost, perquè aquests pressupostos consoliden exactament el model que nosaltres volem superar.

Nosaltres apostem, justament, per tot el contrari del que fa referència aquest pressupost. Simplificar Administració, reduir estructura, abaixar impostos i reforçar els serveis públics essencials. Aquesta és la diferència entre el seu model i el nostre. I mentre vostès continuïn prioritzant els «xiringuitos» ideològics abans que els problemes reals dels catalans, evidentment, doncs, ens trobaran hi davant.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat. Ara és el torn del Grup Parlamentari de VOX, i té la paraula el senyor Manuel Jesús Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Moltes gràcies, president. Buenas tardes, señora Vila. Ya estamos en marzo, y no vamos a tener unos presupuestos, si es que los tenemos, hasta finales de mes. Cualquier empresa, por modesta que sea, tiene aprobados unos presupuestos antes de iniciar el año, pues, para poder acometer los retos con éxito que se establece en las estrategias empresariales.

Y nosotros, pues, representantes de los catalanes no vamos a tener, por culpa de este Gobierno, este Govern de la Generalitat, que es irresponsable, absolutamente, y que va dando tumbos y que demuestra su debilidad como gobierno, y su grave irresponsabilidad, no va a poder..., no ha presentado los presupuestos en el tiempo que merece el respeto de todos los ciudadanos catalanes, y no sabemos si va a tener finalmente esos presupuestos.

A la hora de negociarlos, a la hora de negociar y elaborar o votar presupuestos, debe ponerse en el centro del debate la dramática pérdida del poder adquisitivo que están sufriendo en la actualidad las familias catalanas. En esta coyuntura, el Govern debería aplicar la máxima restricción del gasto ineficaz o ideológico que, como le detallaré más adelante, es insultantemente enorme, especialmente en esta *conselleria* de nueva creación, y fomentar la mejora de los servicios públicos esenciales.

Como ya le he manifestado en reiteradas ocasiones, desde el inicio de la legislatura, estamos en contra de la existencia de esta Conselleria de Política Lingüística, recientemente creada, como he dicho, por el Partido Socialista, porque su denominación de Conselleria de Política Lingüística es un grosero eufemismo orwelliano que esconde su verdadera intención: imponer el monolingüismo en catalán en todas las esferas de la vida de los ciudadanos, y así erradicar el castellano de la faz de la tierra catalana.

Es decir, esta Conselleria de Política Lingüística, que ni siquiera se atrevieron a crear los señores de Esquerra Republicana y de Junts durante los años que han gobernado el Govern de la Generalitat, la acaban de crear los separatistas del Partido Socialista.

Sí, el mismo Partido Socialista que durante cualquier campaña electoral se dirige en castellano a los ciudadanos catalanes para captar el voto, pero que después no lo vuelve a utilizar. Y como muestra, un botón, en las comisiones de Cultura, de Educación, de Política Lingüística, cuando intervienen los diputados del Partido Socialista, única y exclusivamente hacen todas sus intervenciones en catalán.

Por cierto, aprovechando esta oportunidad, quisiera preguntar a la diputada socialista a Navarro, que se encuentra aquí presente, si ya ha podido ver aquellos vídeos de mis intervenciones, de mis últimas intervenciones, concretamente las de la Comisión de Cultura, para dilucidar, para ver si realmente, como dijo usted erróneamente, y lo digo de manera educada, erróneamente, que dijo usted que todas mis intervenciones son siempre en castellano. Entonces, no sé si usted ha tenido la oportunidad de visualizar esos vídeos y poder ahora, aquí, públicamente, desdecirse del error.

Yo lo que sí que le puedo decir es que usted, todas sus intervenciones en comisión y en los plenos las hace única y exclusivamente en catalán. Lo digo para que cuando vaya a hacer campaña electoral por ahí, pues, no venda esta ilusión de la supuesta defensa del bilingüismo que cuando le interesa hace el Partido Socialista.

En definitiva, como el cometido de una *conselleria* de Política Lingüística es la gestión de las lenguas en un territorio, atendiendo su realidad sociolingüística, bien podemos concluir que esta *conselleria* de Política Lingüística que pretende imponer a los catalanes una dictadura lingüística en catalán, excluyendo a más de la mitad de los catalanes, carece, por lo tanto, de toda autoridad y de toda legitimidad.

Porque Cataluña es una región bilingüe, mal que les pese a algunos de ustedes, desde hace más de quinientos años, en la que conviven dos lenguas que son mayoritarias, que son maternas, y, por lo tanto, oficiales. Y que a lo largo de estas cinco centurias, pues, con mayor o menor peso, hemos tenido esta realidad sociolingüística.

No obstante, vivimos, lamentablemente, en pleno siglo XXI, en un régimen de diglosia. Es decir, una de las dos lenguas oficiales mayoritarias maternas se encuentra en situación de dominio o de preferencia. Es el catalán. Es decir, como lengua de referencia en el uso oficial, en la cultura, en los medios de comunicación, a nivel institucional, frente a la otra lengua, que es el castellano, que queda relegado a unas situaciones comunicativas de inferior categoría, como puede ser la oralidad o la vida familiar.

La situación de diglosia del español en Cataluña, que ha impuesto el Govern autonómico de la Generalitat, puede comprobarse en la prohibición del rotular, por ejemplo, los comercios en castellano.

En los últimos años, la Generalitat ha impuesto multas lingüísticas que superan los 2 millones de euros en el uso exclusivo del catalán en los documentos oficiales; de las administraciones catalanas; en la emisión exclusivamente en catalán de toda la programación de la televisión y la radio pública en Cataluña; en la cartelería pública en las calles, que solo se instalan en catalán, y en el sistema educativo, basado en el monolingüismo catalán, porque considera. y así lo establece la Ley 8/2022, aprobado con el apoyo del Partido Socialista, que el catalán es la única lengua

vehicular del sistema educativo catalán, quedando el castellano relegado a una mera asignatura más.

El castellano es una lengua minorizada en Cataluña, y el catalán es una lengua minoritaria en el conjunto del territorio español, que no minorizada, ni mucho menos, antes lo contrario. Y la minorización del castellano en Cataluña, que, por si acaso alguno tiene dificultades a entender qué significa esto de minorización, la minorización es la postergación por razones sociales y políticas de una lengua, pues, esta minorización del castellano en Cataluña es lo que pretende perpetuar estos presupuestos que ahora nos presenta usted, señor Vila.

La agrupación de política lingüística ha experimentado un cambio estructural y financiero profundo en el proyecto de presupuestos para 2026, respecto al 2023. Es verdad que no era, entonces, una *conselleria* con categoría propia. Hablábamos, en el 23, de una secretaría integrada en el Departamento de Cultura, a constituirse como un departamento independiente en la actualidad.

A continuación intentaré detallar lo que considero más relevante y también una comparativa con el ejercicio del año 2023, de una manera, pues, muy resumida. En cuanto a cifras globales, el peso financiero destinado a la imposición del monolingüismo en catalán en todos los sectores de la sociedad ha crecido de forma notable.

En los presupuestos 2026, en lo que se refiere al consolidado, el total del sector público de la agrupación asciende a más de 74 millones de euros. En la comparativa del año 23, vemos que el programa principal, el 451, promoción de la lengua catalana, tenía un presupuesto consolidado de 59 millones y medio de euros.

En cuanto a desglose por programas, los que me han llamado más la atención, en el año 26, podríamos decir que toda la actividad se divide en tres programas presupuestarios principales.

El 451, de promoción de la lengua catalana, que tiene un presupuesto consolidado de más..., de casi 83 millones de euros. El programa 121, que es dirección y administración generales, destinado a la creación y despliegue de la estructura del nuevo departamento, con más de 10 millones, 10 millones y medio de euros. Y el

programa 442, la internacionalización para el proyecto exterior, con casi 240.000 euros.

Entes gestores y organismos adscritos, pues, tenemos el Gabinet i Secretaria General de Política Lingüística, que gestiona 84 millones y medio, incluyendo transferencias a los consorcios. El Consorci per a la Normalització Lingüística, que su dotación aumenta significativamente hasta los 54 millones, en comparación con los 41 del año 2023.

Y así, resumiendo, podríamos establecer, pues, algún cotejo más, alguna relación más, pero, por ejemplo, con este presupuesto podríamos pagar para destinar a gastos que realmente son necesarios en la sociedad, totalmente necesarios. Podríamos, con este presupuesto, pagar el comedor escolar de veinte mil niños en riesgo de exclusión durante todo un año.

Bien, en cuanto al personal y puestos de trabajo, pues, la creación del nuevo departamento ha hecho que se aumente la plantilla de una manera considerable. Los puestos de trabajo totales pasan de 892 en 2023 a 982 en 2026.

En cuanto a la estructura administrativa, el programa 121 cuenta con [#] cien nuevos puestos dedicados exclusivamente a la gestión del nuevo departamento. Y acabo. Y el Consorci per a la Normalització Lingüística dispone de 953 puestos de trabajo presupuestados para 2026.

Bien, en cualquier caso, nosotros denunciemos, pues, que exista ese departamento, esta *conselleria* de Política Lingüística. Entendemos que es, además, superfluo. Realmente no tiene razón de ser por los motivos que le he explicado. Por lo tanto, pues, como puede entender, estamos en contra absolutamente de este presupuesto parcial sectorial, así como de todos, y por eso hemos presentado una enmienda a la totalidad a los presupuestos.

Muchas gracias.

El president

D'acord. Ara és el torn del Grup Parlamentari dels Comuns, i té la paraula la seva portaveu, la diputada Susanna Segovia.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies, president. Gràcies, conseller, per la seva presentació, que crec que és bastant il·lustrativa tant dels recursos com de les prioritats i els objectius més estratègics de la conselleria. També agrair a la resta de l'equip de la conselleria, que estem convençudes que també han fet una gran aportació per fer-ho possible.

Jo vull començar amb una valoració general també del moment en el que estem amb aquesta tramitació de pressupostos, i explicar els motius pels quals, des del Grup dels Comuns, hem treballat per poder arribar a aquest acord de pressupostos.

Posant sobre la taula que partim d'un acord d'investidura que va fer possible el Govern del President Illa, un Govern en minoria, perquè, com nosaltres hem dit moltes vegades, allò va ser un acord d'investidura, no un acord de Govern.

I, per tant, cada vegada que el Govern ha necessitat aprovar una cosa que necessita els nostres vots perquè es puguin aprovar, sempre hem posat sobre la taula condicions que facin acomplir aquell acord d'investidura i que serveixin per donar una resposta a la situació que ara viuen milers de famílies treballadores, de classes mitjanes i de classes treballadores, que tenen cada vegada més dificultats per tenir una vida digna i poder arribar a final de mes sense patir per pagar l'habitatge, que s'emporta, segurament, el cinquanta i el seixanta per cent dels seus ingressos, sense haver de patir per quantes hores s'encén la calefacció a l'hivern o quantes hores el ventilador a l'estiu, o quant es gasta d'aigua; també sense haver de patir cada vegada que van al supermercat a omplir una cistella bàsica.

Creiem que els pressupostos... Venim d'uns pressupostos del 2023. Jo vull posar sobre la taula, i ho he fet en alguna altra comissió, que la comparativa no es pot fer amb el 2025, perquè al 2025 el que es va aprovar són suplementes de crèdits.

Uns suplementes de crèdits que només serveixen per al 2025, que ara mateix, actualment, a la data que estem del 5 de març, aquests suplementes de crèdits no són vigents, i que els recursos que tenen els departaments són els del 2023, i que, per tant, si no s'aproven aquests pressupostos, entenem que hi ha una negociació en marxa i nosaltres entenem les posicions de voler aprovar uns pressupostos, també la de voler que es compleixin els acords.

Per tant, des d'aquí instar a que es faci tot el possible per arribar a aquest acord, perquè creiem que no podem continuar un altre any més amb uns pressupostos del

2023, per molt que després es puguin aprovar suplementes de crèdits que, en realitat, tampoc suposarien tota la inversió que ara mateix hi ha prevista en l'augment del pressupost, que són gairebé de 10.000 milions. Amb els suplementes de crèdits, no podria ser tant.

Per tant, és possible també que aquest pressupost, que nosaltres sí considerem que és un import, un augment significatiu en les polítiques lingüístiques del Govern de la Generalitat de Catalunya, doncs, potser no seria tant, no seria aquest augment si no hi haguessin aquests pressupostos i haguéssim d'anar per la via dels suplementes de crèdit.

Però vull recordar-ho molt. És a dir, el pressupost de política lingüística que es presenta avui és sempre comparant amb el 2023, com en tots els departaments amb els quals ha treballat, perquè no es pot dir que el pressupost creix un vint-i-tres per cent comparat amb el 2023, però que llavors el departament creixi un dos per cent comparat amb el 2025.

Vull dir, o utilitzem els mateixos paràmetres

Fitxer 8

per comparar o el que estem donant són xifres absolutament esbiaixades.

Per tant, hem apostat per aquesta negociació. Hem apostat per posar per davant qüestions que nosaltres considerem que són prioritàries. Hem posat per davant, i ho saben, l'habitatge, tant amb mesures pressupostàries com aquests 1.250 euros amb recursos propis del departament, més 650 que es puguin executar a través de l'Institut Català de Finances. Perquè la legislatura es juga en habitatge, perquè l'emergència principal que estem vivint en aquest país ara mateix és l'habitatge i l'accés a l'habitatge per a moltíssimes famílies.

Hem posat sobre la taula qüestions de mobilitat i d'emergència climàtica, perquè no pot ser que seguim en un país on la gent no sap a quina hora podrà arribar a la feina, podrà arribar al metge o podrà arribar a un examen, perquè si ha d'agafar un tren, és impossible saber si hi haurà el tren, quan trigarà en arribar, a quina hora sortirà i a quina hora arribarà. Per tant, mesures molt concretes tant per prevenció, per

tant, inversions i mecanismes per poder invertir i que això no segueixi passant, com per fer front a l'emergència també.

I efectivament, també qüestions que tenen a veure amb la desigualtat, amb la desigualtat i amb el fet de que tinguem uns índexs de pobresa de més del trenta-tres, trenta-quatre per cent en els nostres infants. Per tant, que hi hagi un augment de cent mil beques menjador en dos anys no és una anècdota; és garantir que com a mínim s'arriba a aquest trenta-set per cent de població que està en risc de pobresa.

Nosaltres hem fet una negociació que ha estat dura. Hem fet una negociació que no va poder començar fins que finalment el Govern va decidir posar-se d'una vegada per totes a sancionar aquells que incompleixen el topall de preus i aquells que incompleixen la llei pel dret a l'habitatge. Sancions modestes, tot s'ha de dir. Se'ns va anunciar que hi hauria noves sancions i encara les estem esperant. Però sí que vam posar fer aquest exercici de responsabilitat, que, hi insisteixo també molt, hem fet en altres anys i hem fet amb altres governs, tant governs fins i tot presidits per Junts per Catalunya com governs presidits per Esquerra Republicana.

En aquest sentit, hem arribat a un acord que també, efectivament, incorpora qüestions relacionades amb la conselleria de Política Lingüística. I el primer i principal acord, que pot semblar una mica..., no sé si obvi o sobrer o com evident, és acomplir el pacte nacional per la llengua. I a nosaltres ens sembla que des del moment que s'ha fet tot un exercici de planificació any per any de quins han de ser els objectius, les activitats, els resultats i els recursos destinats, el mínim que es pot fer és que en els primers pressupostos que es presenten s'acompleixi això.

Llavors, al final, el conseller, la pregunta que nosaltres volem fer, tot i que ho podem veure, és si vostè considera que amb el pressupost de la seva conselleria es dona resposta a això, però també si considera que ho fan la resta de departaments. I això sí que és un dubte que tenim, perquè per molt que vostè ens digui a l'inici de la seva presentació que han vingut aquí a presentar els resultats, o sigui, el pressupost només de la conselleria, que ho entenem, si que hagués estat interessant que haguessin pogut tenir ja una mínima foto d'aquesta transversalitat a la resta de departaments en què s'ha traduït. Perquè, com es pot imaginar, a les presentacions de la resta de departaments no és que hi hagi hagut a la majoria un punt específic

de les accions, no a la majoria, en alguns sí, en Educació. Sí, crec que en Salut va haver-hi també –Educació, sobretot– (*veus de fons*) i Justícia. D'acord, sí, és cert en Justícia també. He estat en moltes, però no a totes. Però no la majoria. Per tant, crec que sí que és una mica la funció del seu departament fer-nos aquesta foto, fer-nos aquesta foto de com s'ha treballat en aquesta transversalització.

Hi ha altres qüestions que nosaltres hem posat sobre la taula, com l'augment del consorci nacional per la llengua... (*veus de fons*), sí, Consorci per a la Normalització Lingüística –perdó, ja són moltes hores–, amb uns recursos mínims de 9 milions. Vostè ens ha presentat aquí aquest augment de places, considerem que és un augment de places significatiu i considerem que està bé que es tendeixi cap a aquesta extensió a nivell d'ajuntaments i a nivell d'entitats per poder arribar on no arriba el consorci. Interessant també que augmentin les places de personal del consorci i que s'augmenti i que es dignifiqui la seva categoria laboral i professional, cosa que és una qüestió que també estava pendent. Però nosaltres seguim tenint dubtes de si és suficient, li soc sincera, perquè –i sap que ho vam discutir– vostè preveu que amb tot això es puguin arribar a 150.000 places en cursos l'any 2026, però a la vegada pretén que en un any que començarà al juny d'aquest 2026, les aproximadament 130.000 persones que han de regularitzar-se pel juny de l'any vinent de manera definitiva hagin pogut fer un curs i una acreditació. Clar, això hauria de ser 130.000 places més, perquè aquestes 150.000 ja no estan donant resposta a la gent que ara mateix ja vol fer el curs de català. Per tant, si hem de sumar tot això, honestament, considerem que l'augment de places no és suficient. Així que una de dos o donem més temps per a aquesta acreditació o rebaixem el requisit o hem de doblar les places en menys d'un any, i no sé si la conselleria i el consorci tenen la capacitat de poder fer això.

El que no ens podem permetre és que quan arribi el juny del 2027 tinguem moltíssima gent fent cua i fent llista, perquè necessita una regularització i li falta el paperet de l'aprenentatge de la llengua. Que no diem que no sigui important, no diem que no sigui necessari, no diem que no l'hagin de fer; el que diem és que no està gens clar que es puguin fer en aquest termini que s'està fixant, i que no es puguin fer, sobretot, perquè serà la Generalitat qui no els donarà l'opció per poder-ho fer. I

acabarem amb un tap i amb llistes i amb molts problemes perquè aquestes persones que se'ls acaba el temps puguin regularitzar definitivament la seva situació.

Altres qüestions que justament teníem als acords, que és el que es va anunciar ahir, els plans de foment de l'ús del català als jutjats a tot Catalunya.

I finalment, l'altra qüestió que té a veure amb educació, que són aquests plans de diagnòstic i actuació per garantir l'ús efectiu del català com a llengua vehicular a totes les classes, que ho han de ser, i a totes les escoles, instituts i centres d'educació postobligatòria també, perquè necessitem que el setanta-cinc per cent s'acompleixi. O sigui, tot... Vostè parlava de com aquesta tercera immersió lingüística..., és a dir, tenim molt debat per la imposició judicial del vint-i-cinc per cent en castellà, però hem de posar sobre la taula amb molta força, amb la mateixa força aquest setanta-cinc per cent.

I nosaltres hem volgut que hi hagi aquest acompanyament, aquest pla d'actuació per part de la conselleria amb el Departament d'Educació per garantir que això sigui així, a la vegada que, com vostè també ha anunciat, s'incorpora tot l'ensenyament del català als diferents graus universitaris i centres catalans.

Per tant, senzillament crec que el repte de la seva conselleria és fer accions i fer actuacions amb aquests recursos, amb aquests 87 milions que ens ha explicat. Però sobretot és aquesta transversalització. Perquè, per exemple, ens sembla molt poc, 150.000 euros per a classes de conversa oral al professional sanitari. Jo no sé quantes classes de conversa oral o quantes persones podran fer això. No sé si són tantes, perquè comparat amb els altres imports, 150.000 és bastant poc. I és una urgència.

Jo els deia alguna vegada els problemes en l'ús social del català, el risc de pèrdua de l'ús social del català no el podem atribuir només a les persones nouvingudes; s'ha d'atribuir a gent que també porta potser deu anys exercint ja de metge o més a centres públics i molt a centres privats i concertats. Per tant, hem de ser exigents també amb aquestes persones que ja porten temps suficient per poder haver fet un ús suficient del català per poder atendre i garantir els drets lingüístics dels pacients.

Gràcies.

El president

Us agraeixo molt que us ajasteu al temps, trobo que és molt desagradable que «piti» el daixò i no l'estic fent servir, l'estic mirant i l'apago abans que soni, perquè sembla...

Susanna Segovia Sánchez

No; és que és difícil calcular. Clar, quan no ho veus...

El president

...un concurs televisiu, que no pertoca, no? Només faltaria baixés el...

Té la paraula per acabar... No, encara falta el Grup Socialistes. Té la paraula el Grup Parlamentari de la CUP - Defensem la Terra, la diputada Maria Pilar Castillejo.

Maria Pilar Castillejo Medina

Sí; gràcies president. I gràcies també, conseller, per l'explicació que ens ha fet i al seu equip que l'acompanya. Per nosaltres, la creació d'aquesta conselleria de Política Lingüística era una bona notícia, no?, creiem que la situació del català és preocupant i, per tant, que requeria aquesta actuació política.

I compartim en gran part aquesta anàlisi de la situació sociolingüística del país que es fa des del departament. La qüestió que nosaltres ens plantejem és si aquesta conselleria està actuant conforme a aquesta anàlisi de la situació. Ens fem dues preguntes. La primera, davant del que avui ens hem presentat, aquest pressupost està a l'alçada d'aquesta situació? I per a nosaltres la resposta clarament és que no. Sí que és cert que té un increment, però quan situem aquesta xifra en el conjunt dels pressupostos de la Generalitat, veiem que la política lingüística continua sent una partida molt petita; en aquest pressupost global de més de 49.000 milions d'euros, la llengua continua sent..., té una dimensió dintre de l'acció del Govern que jo he calculat d'un 0'17 per cent; per tant, una dimensió ínfima. I això, clar, té conseqüències pel que fa a la política lingüística.

També, i ens ho ha explicat vostè, la distribució dels recursos que tenim aquí dintre, doncs, hi ha una part molt important que es destina al Consorci per a la Normalització Lingüística, és a dir, a cursos de català per a les persones adultes. Creiem que això és molt important, no?, el dret a aprendre català és una eina fonamental i una eina

d'inclusió social. El defensarem arreu. Però també hem de ser conscients què implica aquesta distribució dels pressupostos: destinem, com vostè diu, a estendre el coneixement social, però són les eines de què disposa, amb el pressupost que té, les eines que pot posar en marxa són aquestes, estendre el coneixement social, però no en té suficients per després dedicar-los a estendre l'ús social de la llengua.

I això genera una paradoxa: moltes persones que poden aprendre el català, però després no el poden utilitzar amb normalitat en molts espais de la vida quotidiana, perquè no hem aconseguit des del seu departament i en general no hem aconseguit encara que el català sigui una llengua que es necessiti per a la vida quotidiana. És més, avui sortien unes xifres on ens deien que el català es trobava arraconat en el lleure juvenil de Barcelona: el setanta-cinc per cent de les interaccions són en castellà. Aquesta és la realitat en la que ens movem.

Quan ha parlat de la seva segona prioritat, com facilitar-ne l'ús, ens ha parlat d'aquestes tecnologies, de l'impacte en les audiovisuals, d'empresa i comerç, de fons ocupacionals, però la realitat també és una altra; la realitat és que l'últim CEO, o sigui, les persones que s'han sentit discriminades, en primer lloc, al nostre país ha estat per l'ús de la llengua, per sobre del lloc de procedència, per sobre de cap altra raó; el quaranta-u per cent de les persones que s'han sentit discriminades ha estat per motius de llengua.

Per tant, si el segon objectiu que té el seu departament és facilitar aquest ús, però al mateix temps les persones catalanes estem sent discriminades per utilitzar la nostra llengua, vol dir que aquest objectiu no s'està aconseguint de cap de les maneres. Per nosaltres el problema principal el situem amb l'impacte real que té la llengua en els serveis públics. I aquí és on ens plantegem la segona pregunta que ens fem respecte a la realitat del país: el Govern, la resta del Govern està acompanyant aquesta conselleria perquè faci la seva feina davant la realitat sociolingüística que tenim en aquest moment? Creiem que el problema no és només la quantitat de recursos que hi destinem, sinó també on tenen capacitat d'incidir aquests recursos. La llengua no només és del departament de Política Lingüística, sinó que es decideix també en molts altres departaments, a Salut, Justícia, Interior, Educació.

Ja ens ha explicat que avui no estàvem parlant del pressupost del pacte nacional per la llengua; jo crec que per transparència ho podia haver fet perfectament. Els números que destinem a l'ús de la llengua han de ser números públics. No pot ser privilegi de només els que s'han apuntat al club del pacte, sinó que per principis de transparència i de rendiment de comptes caldria respectar-los i que aquest accés a aquests números el poguéssim tenir tots els grups parlamentaris.

En tot cas, crec que és necessari que parlem del que s'està fent a la resta de departaments, perquè si descomptem el capítol 4, descomptem el capítol 1 i descomptem el capítol 6 i de les despeses corrents de funcionament també es descompta aquesta part, el que queda per fer polítiques públiques des del departament és molt poc. Calculem que menys d'un deu per cent del seu 0,17 del pressupost de la Generalitat. Per tant, hem de parlar del que es fa en altres departaments, per entendre-ho.

I també ens ha explicat que una part d'aquests diners que queden a la conselleria de Política Lingüística es destinen a programes que són temporals i que, per tant, no permeten reforçar estructuralment la conselleria. Lamentem que no puguin ser partides que realment vagin a incrementar el capítol 1 i consolidin aquesta conselleria.

En el marc del pacte nacional per la llengua, nosaltres entenem que sí que hi ha una política transversal que queda reflectida en aquest pacte. Però quan contrastem aquestes previsions amb el que continua passant en els serveis, el que veiem és que els problemes estructurals persisteixen. I ho podem veure a diferents departaments: a Salut, en l'àmbit sanitari, on la llengua no és un detall menor, perquè en la relació entre el pacient i el professional sanitari és central per garantir una bona atenció. Entenem que encara la qüestió del català en la sanitat continua sent un problema. El mateix a Justícia, on tenim una presència molt baixa del català. O també a Interior, on contínuament tenim conflictes lingüístics entre

Fitxer 9

l'Administració i els ciutadans.

Tant en aquests tres entorns que jo he esmentat, en l'àmbit sanitari, continuen apareixent casos de pacients que denuncien dificultats per ser atesos en català o situacions en què se'ls demana que canviïn de llengua. L'àmbit judicial, la presència del català en procediments i documentació continua sent molt baixa i també tenim denúncies en conflictes lingüístics en interacció amb els cossos policials. No són percepcions, sinó que fins i tot són casos documentats de discriminació lingüística, on les persones han fet denúncies i continuen apareixent perquè en aquests casos els serveis públics que depenen directament de l'administració.

Això el que ens indica és que la política lingüística encara no està aconseguint transformar de manera efectiva el funcionament lingüístic d'aquests serveis. Els diners per facilitar l'ús que tenim a diferents departaments de la Generalitat existeixen, però no acabem de veure els seus fruits. I, per això, el que qüestionem és la capacitat real d'incidència d'aquest departament en la resta de departaments, en la resta del Govern perquè el català sigui una llengua utilitzada des de la institució i des dels serveis públics.

Parlava també, com una tercera prioritat del seu departament, del català, de garantir el català com a llengua a les institucions. Nosaltres coincidim que també l'ús del català és una qüestió de lideratge institucional. Ens ha parlat sobretot dels municipis, la feina que s'està fent a través dels municipis en aquest apartat i nosaltres ens sembla que és fonamental perquè és l'administració més propera i per tant, el que podem incidir en l'ús de la llengua des dels municipis és fonamental. Però per això mateix ens sorprèn veure que el mateix president Illa encara continua fent discursos públics en castellà en actes institucionals a Catalunya. Una cosa contrària que aquesta sigui la tercera de les prioritats.

Volíem incidir, per últim punt i per donar donant-li tota la rellevància, a l'ús a l'escola. Per a nosaltres és un espai absolutament central per al futur de la llengua. I per a nosaltres continua sent una situació preocupant, la que tenim a l'escola. Les dades continuen mostrant un retrocés important en l'ús del català en l'àmbit educatiu, no només com una qüestió d'hores de docència, sinó amb l'ús real de la llengua a les aules, als passadissos, al pati, el material educatiu, també en alguns àmbits, com a secundària o a la formació professional.

I en canvi, davant de tot això, mentre aquesta situació de l'ús es deteriora i davant d'aquesta possibilitat de la justícia espanyola que continua interposant, volent imposar l'espanyol a les nostres aules, amb la famosa demanda del vint-i-cinc per cent, davant d'aquesta ofensiva judicial que el país el que necessita un govern que estigui disposat a defensar el model lingüístic i a reforçar l'ús real del català, nosaltres trobem que aquí no estem fent tot el que es pot i que des d'aquest pressupost no es planteja cap actuació estructural en aquest sentit. Per tant, ni que aquest departament tingui ni que tingui capacitat de fer actuar altres departaments en aquesta línia.

Per tant, nosaltres, per nosaltres la llengua, el català, és una eina de cohesió. El futur de la llengua passa perquè sigui una llengua útil, una llengua d'emancipació. El català ha de recuperar prestigi i ús. Això ho hem de fer garantint el dret de tothom a aprendre-la com estan fent, però també fent que sigui necessària en el dia a dia. Creiem que per això la política lingüística no pot ser una política...

El president

Diputada, li he donat un minut més llarg. És que no em mirava. No, no, acabi. Acabi, si us plau.

Maria Pilar Castillejo Medina

I per això pensem que no és el pressupost que convé per reforçar l'ús del català al país. Gràcies.

El president

Gràcies. Disculpeu. I ara sí, és el torn de la diputada Imma Ferret per tancar aquest torn dels grups parlamentaris, per part del Grup Parlamentari Socialista.

Imma Ferret Raventós

Gràcies, president. Molt bona tarda a tothom. Gràcies conseller per la seva compareixença i per l'explicació detallada del pressupost del seu departament. També agrair al secretari general i a tot l'equip de la Conselleria que l'acompanya, així com també a la gerenta del Consorci per la Normalització Lingüística i també del TERMCAT per la feina que fan tots plegats.

Des del nostre grup parlamentari, Socialistes i Units per Avançar, valorem positivament l'esforç de transparència que s'ha realitzat en l'elaboració d'aquests comptes per al 2026, cosa que ens ha permès fer-ne una anàlisi rigorosa dels mateixos. Una anàlisi en què constatem que els pressupostos 2026 representen una aposta clara i coherent per reforçar l'estat del benestar i consolidar un model de prosperitat compartida. Amb 49.162 milions d'euros, el pressupost més alt de la història de la Generalitat, que incrementa un 22,28 per cent la despesa respecte al 2023, amb aquest creixement no és només una xifra rellevant. És la traducció pressupostària d'una prioritat política, que és situar les persones al centre de l'acció pública.

Veiem que dos de cada tres euros es destinen a salut, a educació i drets socials. Constatem que es destinen 1.900 milions d'euros a l'habitatge, una xifra històrica que permet ampliar el parc públic, reforçar els ajuts al lloguer i facilitar l'accés dels joves al seu primer habitatge, perquè aquesta és una aposta estructural per garantir un dret bàsic. A més a més, s'incorporen 4.146 milions d'euros en inversions, que representen un quaranta-cinc per cent més que el 2023, amb una prioritat clara en infraestructures, mobilitat i equipaments públics arreu de les comarques. Es reforcen, doncs, els serveis essencials, consolidant la qualitat i la proximitat dels serveis públics.

En definitiva, s'han elaborat uns pressupostos ambiciosos, sostenibles i orientats a garantir la cohesió social, l'equilibri territorial i el benestar col·lectiu per al conjunt de Catalunya. I pel que fa a l'àmbit del seu departament, conseller, val a dir que estem davant dels primers pressupostos de la Conselleria de Política Lingüística, un departament creat aquesta legislatura, inclòs a l'acord amb Esquerra Republicana per la investidura del president Illa, però que demostra clarament que, a banda de complir els acords, aquest Govern dona importància a la política lingüística per impulsar l'aprenentatge, ús i apreciació del català. Perquè més enllà del que ens expressen alguns partits representats en aquesta cambra, invertir en política lingüística és estratègia de país i de responsabilitat institucional, perquè és treballar per la igualtat d'oportunitats i la cohesió social. I per fer-ho possible calen recursos suficients per fer efectives aquestes polítiques i el que és més important, dotar-les

de continuïtat i, per tant, tenir més recursos que... Per poder tenir més recursos, cal poder aprovar primer els pressupostos per a aquest any.

Altrament, no només amb pressupostos es garanteixen resultats, sinó que cal planificació, coordinació i avaluació de l'impacte que aquestes polítiques tenen. D'aquí la importància de disposar d'una conselleria específica de política lingüística com a fita de país per promoure la llengua i situar-la al lloc que li pertoca, dotar-la de recursos humans i materials per fer-ho efectiu, obrir més la capacitat d'acció i alhora que aquesta acció pugui ser més transversal i coordinada amb la resta de departaments.

D'aquesta manera és com el Departament de Política Lingüística ha anat creixent, dotant-se i consolidant l'estructura necessària amb aquest quinze per cent del pressupost que s'hi destinava des del seu departament. És per això que veiem que aquest Govern és el que més recursos ha destinat a la política lingüística en la història de la Generalitat de Catalunya. Estem davant un pressupost del Departament que ascendeix a gairebé 85 milions d'euros, que suposen 10,34 euros per habitant i que ve a ser un increment del quaranta-tres per cent respecte al 2023, tenint en compte que aquesta política estava inclosa en el Departament de Cultura.

Tal com ens ha explicat, conseller, l'estructura d'aquest pressupost departamental respon a la necessitat d'impulsar i reforçar el coneixement i ús de la llengua, així com desplegar el marc de consens entre els actors amb més sensibilitats diverses, que és el pacte nacional per la llengua. Per tant, aquests pressupostos són clau per garantir-ne el desplegament i la continuïtat. En aquest sentit, tal com ens ha dit, el que s'ha realitzat fins ara i es vol continuar fent és reforçar l'oferta formativa en català per a persones adultes, com ha estat dins el pla de xoc per a l'ensenyament a adults, amb el relançament del Consorci per a la Normalització Lingüística, l'impuls de cursos coordinats amb entitats, sindicats, patronals, col·legis professionals, entre d'altres, així com l'impuls sectorial del coneixement del català en àmbits estratègics com són la salut, el treball i el comerç, o la creació de la prova de certificació del nivell A1, que fins ara no existia.

Aquest ensenyament d'adults es fomenta també amb les subvencions ja engegades a municipis i entitats per incrementar els cursos a tot el territori, perquè els municipis

són l'element clau per enfortir el paper vertebrador del territori, que tenen la capacitat d'aterrar la política lingüística com a eina d'acollida i generadora d'oportunitats. D'aquí el suport als ajuntaments que, a banda dels ajuts a cursos, s'ha presentat també la guia, com ens explicava, de l'elaboració dels plans municipals d'impuls al català o la campanya Benvinguts a Catalunya, benvinguts al català.

Altres accions iniciades i que també volen veure continuïtat són també la creació de les beques Filologia Catalana per incentivar els estudis en aquest àmbit, possibilitant que després puguin ser formadors. Un element rellevant i que també ens ha pogut explicar, conseller, és també el foment del català en l'àmbit digital i audiovisual, del qual s'ha creat una direcció general específica per desenvolupar-ho i que, pel seu impuls i desplegament, observem al nou pressupost partides destinades a tal efecte.

Ens ha dit també que es destinen recursos a la continuïtat i ampliació de les beques Propulsió o de joves creadors de continguts en català a les xarxes digitals o les que també es destinen al suport del doblatge, la subtitulació i l'audiodescripció en llargmetratges i sèries. I també ha explicat la nova subvenció a les sales comercials d'exhibició de cinematografia, que promouen subtitulació de llargmetratges en llengua catalana. I en el programa de promoció de la llengua catalana també trobem que s'hi inclouen partides per la promoció de l'occità aranès i també de foment de la llengua de signes catalanes.

Per tant, estem davant uns pressupostos importants per revertir la tendència que les dades de l'Enquesta d'usos lingüístics 2023 ens mostraven i fer créixer la presència del català atenent especial atenció a la variabilitat territorial. Uns pressupostos del Departament de Política Lingüística per donar resposta a les necessitats, intensificar esforços i recursos per fer front als reptes pendents. Calen més places en la formació de català, donat que la demanda continuarà creixent en un context social de creixement de població. Cal incorporar el català i guanyar presència en entorns tecnològics i audiovisuals, on encara no hi és present, i incidir més en àmbits com la salut, el comerç, les universitats o les empreses. Cal crear més espais d'ús facilitador i de socialització en català. I cal blindar el sistema d'immersió lingüística i actualitzar el model per donar resposta als nous reptes.

En definitiva, ens calen pressupostos com a condició necessària per avançar i permetre convertir els reptes en actuacions concretes al servei de la llengua. Perquè aprendre, conèixer i parlar la llengua catalana és voler tenir més oportunitats. Voler créixer i avançar és estimar la cultura i el país, és millorar la convivència i la cohesió social. Per tant, si ens estimem la cultura i la llengua, i per poder dur a terme les fites consensuades en un ampli ventall de la societat, hem de dir que Catalunya necessita pressupostos i no contemplem cap altre escenari millor per fer avançar i progressar el país. Per això, apel·lo a l'art de la política parlamentària, que és dialogar, negociar i arribar a acords per fer-ho efectiu.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Doncs ara ja hem fet aquest primer torn dels grups parlamentaris i, per tant, hi ha la primera rèplica del conseller per un temps màxim de trenta minuts. Conseller, endavant.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Moltes gràcies. Perdó.

Carme Renedo i Puig

President.

El president

Digues-me.

Carme Renedo i Puig

És que en aquest sector ens estem congelant.

El president

Congelant! Aquí han engegat la calefacció, perquè ens estem torrant. Sí, sí, de calor, aquí. Jo per això us deia al principi la gestora ara anirà a veure si podem fer un canvi de temperatura. Nosaltres podem cedir deu graus. *(Remor de veus.)* Eh? Molta. *(S'esdevé un intercanvi de mots entre alguns diputats.)* Ara la gestora intentarà millorar alguna cosa. Taparem això i, si us sembla, continuem la sessió. *(Persisteix la remor de veus.)*

Conseller, endavant.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

La tecnologia avui no està del nostre costat. A veure, començaré amb algunes reflexions, algunes reflexions de tipus general que crec que són aplicables a tots els diversos grups i després intentaré respondre

Fitxer 10

intervencions individuals. La primera de les reflexions és que, tal com ho he explicat, jo avui he vingut a explicar els pressupostos del departament. Però els pressupostos del departament, en primer lloc, no són els pressupostos de tota la política lingüística que està fent el Govern. Per això tenim el pacte nacional per la llengua, i aquest pacte nacional per la llengua se situa, si prenem les partides de cadascun dels departaments, en unes xifres properes a les de l'any 2025. Per tant, tornarem a superar els 250 milions d'euros. Dic això perquè, amb aquesta xifra, ens ubiquem en un 0,5 per cent de les polítiques lingüístiques sense tenir present el que s'inverteix en TV3, cosa que fa que el nostre pressupost sigui superior al pressupost que destinen els bascos a polítiques lingüístiques.

Això vol dir que estic satisfet amb els diners que estem rebent? Ara ho diré. Però, si no hem de cometre l'error de considerar que el Departament de Política Lingüística és l'únic que fa les polítiques lingüístiques, error en el qual aquest departament no vol caure de cap de les maneres, perquè, aleshores, tindríem el problema de concentració en un sol departament i, molt probablement, de desvinculació dels altres departaments de les seves responsabilitats lingüístiques, igualment, no té sentit dir: si trenca el consorci i trec les subvencions i trec no sé què, què queda per a polítiques lingüístiques? A veure, és que el consorci és el principal instrument que hi ha per aconseguir fer una política lingüística bàsica com és fer accessible l'aprenentatge de la llengua. Per tant, ho repeteixo, ni per elevació, és a dir, no és tot el pacte nacional per la llengua, ni per restricció no podem treure el consorci, perquè els 85 milions del Departament de Política Lingüística serveixen per fer polítiques lingüístiques.

Deia: «Més recursos.» Evidentment. És gairebé l'obligació d'un conseller dir que voldria més recursos i que, òbviament, espero que durant la negociació parlamentària els recursos destinats al Departament de Política Lingüística i al conjunt de polítiques lingüístiques del Govern puguin créixer.

Dit això, faré algunes reflexions o alguns comentaris ja més personalitzats, o partidistitzats, com vulguin. Dir només que el pressupost del pacte nacional per la llengua més que dobla el que havia demanat plataforma en el seu moment. Per tant, els diners que estem invertint en política lingüística amb el pacte nacional per la llengua.... Perquè, si no recordo malament, havien demanat 100 milions d'euros, i estem clarament per sobre.

Pel que fa al comentari sobre LSC, senyora Renedo, els 200.000 euros no són els diners que van a tota l'estratègia. Fixi's que hem posat el conjunt de l'estratègia. És una estratègia que volem acabar de treballar, de pactar amb el sector. Però hem parlat de la línia..., i ho deia clarament: línia de subvenció, que és la línia de subvenció que serveix perquè les entitats que treballen en la promoció de l'ús i de l'aprenentatge de l'LSC puguin dur a terme la seva feina.

I, també remetent-me als comentaris que ha fet, fixi's, no només fem cursos; de fet, tal com hem deixat molt clar, els diners que van a ensenyament, cinquanta-u per cent. I el consorci s'emporta la part del lleó d'aquests diners. Però és que el consorci no només fa cursos formals; el consorci fa tasques, essencialment..., i això és una tasca que tenim molt clara. Aquest matí mateix en parlava amb responsables del consorci. El consorci no és una acadèmia de llengües. El que fa és acompanyar els aprenents de llengua des del nivell zero fins a la creació d'usuaris autònoms actius, i això implica donar suport també a aprenentatge informal, això implica també donar suport a la inserció en xarxes que permeten l'ús de la llengua i, per tant, acompanyar en aquest procés des del zero coneixement fins a la creació de parlants autònoms. Són desenes de milers les persones que, gràcies a aquest procés d'acompanyament, són usuàries actives de la llengua, en el percentatge que ells consideren pertinent: n'hi ha que són usuaris habituals, n'hi ha que són usuaris secundaris. Després n'hi ha que no passen a ser usuaris. Però al Consorci per a la

Normalització Lingüística justament treballen des d'aquesta perspectiva, que és l'única que ens permet incrementar el nombre d'usuaris.

Pel que fa a la taxa dels deu euros per l'acreditació, ja l'hi deia, aquí vam tenir una discussió sobre si es feia gratuït o es feia pagar alguna cosa. I ho vam parlar amb entitats del sector i tothom va coincidir en la idea que el que no costa re no val re. I, després d'haver-ho parlat amb entitats del sector, ens van aconsellar que ho poséssim i, si hi ha problemes reals per tal de pagar aquesta taxa, ja hi trobarem solució. De fet, sempre hi han descomptes: famílies nombroses, aturats, etcètera, etcètera. Però la taxa no té un interès recaptatori, sinó també un interès dissuasiu, d'allò de: no t'hi apuntis i a última hora et desapuntis. Per tant, crec que és una decisió encertada. Ja l'avaluarem.

Hi insisteixo, la reflexió sobre el nivell A1 crec que l'entoma justament al contrari de com s'ha d'entomar. El nivell A1 el que ens permet és donar un horitzó realista de l'aprenentatge de la llengua a totes aquelles persones que, si només tenen un horitzó de l'A2, els cau molt lluny i s'aturen. Bàsicament, se'n desenten, perquè no poden seguir el ritme. Havent creat el nivell A1, havent fet que hi hagi la possibilitat d'avaluar-se'n, ja sigui dins del consorci, ja sigui per lliure, obre la porta al fet que es pugui reconèixer tot aquell aprenentatge de la llengua que es fa fora dels circuits formals, i crec que això és molt important. I és molt important perquè és una manera d'incentivar l'aprenentatge amb els iguals. Parlant amb entitats de migrants, ens diuen com hi ha aprenentatge lingüístic entre iguals, i això és una forma fantàstica de començar a teixir xarxes en què el català no és només allò que es fa en un curs que hi vaig el dimarts a última hora, o el dimarts i el dijous, sinó que puc aprofitar moments diferents...

Donant la possibilitat de valorar els aprenentatges, aquest primer nivell d'aprenentatge, el que estem dient és: escolta'm, és que si consumeixes productes en català, si mires la tele en català, si escoltes la ràdio, si a la feina demanes al company «escolta'm, ajuda'm, que així puc aprendre català», això ho valorarem. Fins ara no es podia valorar perquè aquest primer nivell no hi era. I crec sincerament que és una passa en la direcció correcta. Aquí no hi ha re de rebaixar. El fet que es pugui demostrar l'esforç d'integració mitjançant el nivell A1... Ho repeteixo, això ve de la

normativa aprovada fa quinze anys enrere. Això ja hi era. El que passa és que, paradoxalment, tothom s'havia descuidat de posar damunt de la taula la possibilitat d'aplicar-la, i, per tant, ens quedàvem sempre amb les hores, només. Amb aquesta estratègia, ara valorarem, cada vegada més, els aprenentatges.

La diputada Vilalta. A veure, aquest Govern té voluntat de complir tots els acords, i, com que té voluntat de complir tots els acords, i per la part del meu departament crec que ho hem estat demostrant de forma sistemàtica, jo estic convençut que, si fem bona política amb les mans esteses dels uns i dels altres, serem capaços d'arribar a un moment en què, gràcies a les negociacions, milloraran –ja ho dic directament– el pressupost dedicat a les polítiques lingüístiques. Hi tinc plena confiança i, per tant, només, allò, encoratjaré els equips negociadors a fer tot el possible per arribar a aquest bon port.

Pel que fa al senyor Pau Ferran, el diputat Pau Ferran, del Partit Popular, li diré quatre coses. Bé, ha dedicat molta estona a descriure..., bé, a exposar quin és el plantejament del Partit Popular sobre el conjunt del pressupost. Li diré quatre coses senzilles. La primera és que diria que el seu llenguatge cada vegada s'acosta més al llenguatge del seu veí de la dreta. I això de parlar de govern de comunistes i separatistes té un ressò a unes altres èpoques que per vostès faran, però ja veieu què els hi està passant a tot arreu on celebren eleccions. Per tant, agafi-s'ho, si vol, com una observació, agafi-s'ho com una observació de, si li adopta el llenguatge, què li pot acabar passant. Digui Extremadura, per exemple.

Segona qüestió. Miri, el fracàs... Si hi ha algú que fracassa en política lingüística és el Partit Popular. Ja li vaig explicar l'altre dia que han aconseguit el rècord de l'Estat espanyol de fer retrocedir una de les llengües pròpies, que és el gallec. Ho han aconseguit! Era la principal llengua parlada a Galícia i ha deixat de ser-ho. I allí se me'n planyien gent del Centre Gallec de Barcelona, em deien: «És que ens està passant això.» Però li donaré un altre exemple. A veure, parlar de fracàs de les polítiques lingüístiques quan tens 150.000 persones que et demanen cursos a Catalunya i els has de buscar al País Valencià *diria* que el resultat de les polítiques a Catalunya és força més exitós que no pas al País Valencià.

Tercera qüestió. Si algú és, allò, mestre en l'art de convertir la llengua en arma de confrontació, francament, és el Partit Popular. Miri com són de mestres en aquest art que són capaços de generar disputes sobre els accents dels noms propis, que ja és..., sobre si «València» s'ha d'escriure amb accent obert o s'ha d'escriure amb accent tancat. I són capaços d'anar a buscar un individu perquè faci informes..., un individu que forma part de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua perquè faci un informe dissonant del que creu l'Acadèmia Valenciana per convertir la llengua en arma de confrontació. Miri, aquest Govern fa justament el contrari: intentem fer que la llengua sigui un punt de trobada. I, en tot cas, també... L'hi acabaré. Crec que estem d'acord almenys en un punt –miri, em poso a buscar acords–, i és que, tal com vostè ha dit, aquest Govern aposta per tot el contrari del que fa el seu programa.

Pel que fa al diputat Acosta, miri, jo, què vol que li digui. Crec que en el fons el que passa és que li fa ràbia que hi hagi gent que vulgui aprendre català. Perquè dir que gastarem els diners en allò que és necessari quan tenim cues per aprendre català i voler suprimir l'aprenentatge del català només demostra una dificultat de comprensió de la realitat. *Ara bé*, com que viu instal·lat en aquest discurs segons el qual la conselleria pretén erradicar el castellà, ha dit, «de la faz de la tierra»! –de la faz de la tierra!–, francament... (*Veus de fons.*) No, no. Perdoni, vostè ha dit «de la faz de la tierra». Ha atribuït a una... Senyora Renedo, ja veu que tenim un pressupost... (*Rialles.*)

Passo a les valoracions. Des dels Comuns... Clarament estem d'acord en moltes coses, i per això hem sigut capaços d'acordar un pressupost. Crec que és un exercici de responsabilitat. I, si necessita més informació sobre l'acompliment del pacte nacional per la llengua, l'altre dia vam presentar el resultat de les mesures. Durant el primer semestre hem aconseguit executar el trenta per cent de les mesures i tenim més d'un seixanta per cent de mesures suplementàries en marxa. En queden molt poques que no s'hagin iniciat. Però li podem donar més informació.

Pel que fa als càlculs que deia sobre la regularització, és un tema que està damunt de la taula. Però alerta a dir que aquestes 130.000 persones, totes, han de passar pel mateix procés de regularització, perquè la major part d'aquestes persones, segurament, si aconsegueixen establir-se, aniran per altres processos. Per tant,

no hi ha 130.000 persones més que hagin d'entrar-hi. Però li dono també una dada positiva. Amb aquest increment que hem tingut de places dels últims anys... A veure, de vegades també tenim notícies bones. L'altre dia m'explicaven que a Santa Coloma de Gramenet ens hem quedat amb un 1,4 per cent de persones sense plaça, cosa que em va satisfer especialment.

Demana quantes converses hi pot haver

Fitxer 11

amb aquests 150.000 euros. M'han passat la xifra, perquè no me'n recordava. Sí, hi ha 1.700 sessions de mitja hora, però li recordo que això és complementari del programa Prescriu-te el català, aquest programa que vam dissenyar des del Consorci per a la Normalització, que és el que fa els cursos formals, i, per tant, el que són és complementaris, perquè puguin incrementar la pràctica oral. En tot cas, com deia abans, si disposem de més recursos, aquest és un dels programes en els quals voldríem incidir.

Pel que fa a la intervenció de la diputada de la CUP, insisteixo en la reflexió que feia. El Consorci per a la Normalització, per definició, no fa només cursos, sinó acompanya en aquest cicle, que és la millor manera d'acompanyar en el cicle d'inclusió social i integració lingüística.

I en la mesura que disposem de més recursos, sempre podem treballar-hi, perquè, al final, la integració de les persones nouvingudes no es fa per decret, sinó que es fa entrant, creant xarxes de solidaritat, i es fa creant xarxes d'empatia. És la millor manera d'entrar-hi.,

Fa referència a la notícia de l'últim CEO, i, efectivament, és una qüestió que ens preocupa, que treballem en diversos departaments, i per això mateix volem, amb aquests pressupostos, poder avançar en el desplegament de l'oficina de protecció de drets lingüístics. I les persones han de cobrar un sou a fi de mes. No podem fer-ho.

I demanava si la resta del Govern acompanya aquesta conselleria, i de quina manera podem intervenir en les altres conselleries. Miri, com deia al principi, la major part de les actuacions que fem amb les altres conselleries no són sufragades pel petit.

Nosaltres ens ubiquem com el soci expert en política lingüística per poder ajudar a invertir adequadament i de la manera més eficient els diferents departaments. I això s'aplica a Educació, això s'aplica a Justícia, això s'aplica a Empresa i Treball.

Per això, la nostra contribució, en aquests àmbits, sempre és més reduïda de la contribució que poden fer altres departaments, però el que volem és poder-la fer des del coneixement expert per tal que l'actuació aconseguixi els millors resultats.

I, finalment... Perdó, parlava també dels programes temporals. Com sap, l'Administració té ritmes diferents a l'hora d'obrir places estructurals i places temporals. Hem jugat amb les dues. Hem jugat amb poder actuar amb més rapidesa en alguns casos, i amb uns altres, hem pogut estabilitzar el personal.

L'escola és un espai central. I, com li deia, estem treballant amb Educació, i volem treballar molt seriosament tant la formació del professorat que ja hi ha en actiu, perquè necessiten reciclar-se. Després de dècades de no haver-se format en què significa la immersió, necessita reciclar-se.

He deixat caure per aquí que estem participant en la celebració del... Perdó. No estem participant, estem liderant el cinquantè aniversari de La Bressola, i una de les coses que estem fent amb aquest cinquantè aniversari és portar el debat sobre el model de La Bressola a les diferents facultats de formació del professorat de les universitats catalanes, perquè volem visualitzar com, tot i que l'escola no pot fer-ho tot, des de l'escola es pot fer molt més.

Cal saber com, perquè és, en part, qüestió tècnica, i cal omplir-se també d'una certa esperança, i veure què s'aconsegueix a la Catalunya Nord, entenem que és positiu per als docents de la Catalunya Sud.

Finalment, coincideixo plenament amb la diputada Ferré. Fem el màxim d'esforç de transparència; nosaltres també, des de la nostra Conselleria. Aquest és el pressupost, si em permeten, amb més recursos per a Política Lingüística, evidentment, i no hi ha cap mena de dubte. Si volem actuar de forma perceptible en

favor de la llengua, necessitem que els pressupostos de Política Lingüística, que durant molt de temps van estar en mínims, assoleixin el màxim nivell possible, i aquesta és una oportunitat d'aconseguir-ho.

El president

Moltes gràcies, conseller. Doncs comencem amb el torn de rèplica dels grups parlamentaris. I, en primer lloc, té la paraula, en nom del Grup Parlamentari de Junts, la diputada Carme Renedo, per un temps màxim de cinc minuts.

Carme Renedo i Puig

Gràcies, conseller. No m'ha contestat tot lo que li he demanat, però alguna cosa m'ha contestat. Una cosa que m'ha contestat sobre la llengua de signes, i ho he de dir, i això també em sap greu, eh? Si encara no han tancat un acord amb les entitats, van molt tard. Fa un any ara ja que van saltar del pacte i que es van comprometre a un pacte alternatiu. Per tant, em sap greu, eh? Aquest tema em sap molt de greu.

Em dec haver expressat molt malament, perquè en cap moment he menystingut, Déu me'n guard, la feina del consorci, i no m'he queixat de la taxa de deu euros de l'A1, eh? Només he esmentat que m'ha sobtat trobar-me-la a la llei de mesures i no en un altre canal més habitual, diguéssim, no?

Estic descobrint ara en aquesta... És el primer pressupost que treballo jo també. Que s'hi posen coses que no tocava. Vaja, que trobo que hi ha altres canals per fer-ho. I quan parlo d'abaixar el nivell, vostè ja m'ha entès, parlava del paperot que està fent el Departament de Drets Socials amb el tema de la llei d'acollida de la nova immigració.

I estava parlant també, i poso un exemple, de que vostè va anunciar que el Govern català presentava una esmena a una norma del Govern espanyol perquè el coneixement de les llengües oficials fos requisit i no mèrit per poder demostrar l'arrelament de les persones nouvingudes.

El Govern espanyol, com no podia ser de cap altra manera, va dir que ni parlar-ne. I de l'esmena ja no se'n canta ni gall ni gallina. Farà res més aquest Govern, aquest departament, per aquesta qüestió? No, em temo que no.

Hi ha un tema també d'actualitat d'avui, que és que l'Institut Català Internacional per la Pau, que té gairebé 2 milions d'euros de subvenció del Departament d'Exteriors, ha insultat els catalanoparlants del Principat amb una exposició que és un exemple lamentable de revisionisme i revictimització. Sempre em costa molt aquesta paraula.

Davant la indignació que ha generat aquesta exposició, ha retirat el fragment, motiu de la discòrdia, i encara s'han queixat, diguéssim, que els catalans tenim la pell massa fina. Ho han vingut a dir així.

Ens preguntem, i em penso que com a grup parlamentari ja ho plantejarem, si algú assumirà una responsabilitat política sobre aquests fets, i si vostè demanarà que algú les assumeixi, aquestes responsabilitats polítiques.

Perquè vostè, en l'exposició, ha parlat que es coordinava amb els altres departaments, però nosaltres, d'un Departament de Política Lingüística, no esperem una coordinació; esperem l'impuls i el control d'una directriu política, de política lingüística, a tots els departaments.

Salut no s'ha de coordinar amb vostè. Vostè li ha de dir a Salut què ha de fer. Evidentment, ells aportaran els mitjans i miraran com ha de ser. Això és lo que nosaltres esperem d'aquest departament, perquè una altra cosa sí que seria un error.

Una cosa molt petita que sempre que penso que quan me'l trobo li he de preguntar, i ara, com que parlem de pressupost, per què no arreglen d'una vegada que el TERMCAT deixi de ser un consorci? Perquè deu ser l'únic consorci del món que no té consorciats. Només hi ha el Departament de Cultura en el consorci, que jo sàpiga.

No ho he sabut trobar, eh?, en el pressupost. M'ha semblat que només tenia un pressupost del.. Per mi que és una rèmorà històrica. En tot cas, podria ser un organisme autònom o un departament més del propi departament.

Vostè és tan plenament conscient com jo, conseller, que esmerçar diners en formació i difusió del català és estèril si renunciem a revertir políticament la situació de submissió nacional que patim. I em penso que això, en aquests pressupostos, queda molt evidenciat, que no hi ha aquesta voluntat de revertir la situació política actual.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Doncs ara és el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra. Té la paraula la diputada Marta Vilalta.

Marta Vilalta i Torres

Sí, gràcies de nou. I gràcies també a totes les explicacions del conseller en la seva primera rèplica. Poc més a afegir a la meva intervenció inicial. Nosaltres volem que es compleixi i es facin complir els acords, allò pactat. No com una dèria, no perquè tenim aquest caprici, sinó perquè creiem que és bo per a Catalunya. I, en aquest cas, si ho concretem i li posem noms i cognoms, estem parlant d'un acord per la recaptació, la gestió de l'IRPF, que això ha de revertir amb més recursos per a Catalunya.

Com vam creure positiu la creació de la Conselleria de Política Lingüística quan ho vam negociar en el marc de l'acord d'investidura, que aquesta va ser una condició també d'Esquerra Republicana.

I avui ens sentim orgullosos que el nostre país tingui un Departament de Política Lingüística que pugui defensar, promocionar la llengua catalana, amb tota la feina que també avui ens ha explicat, i, a més a més, s'ha demostrat més necessari que mai davant de la situació actual que viu la llengua catalana a nivell transversal, però també davant d'aquells que volen agafar les motoserres o aquells que només veuen «xiringuitos» per tot arreu. Per tant, per això també és més necessari que mai defensar la llengua catalana.

Com li deia abans, estem compromesos amb la societat catalana, i volem que els recursos arribin on han d'arribar, i per això seguirem tenint la mà estesa. També li direm que farem tot allò que estigui a les nostres mans perquè els recursos dels que pot disposar la Generalitat de Catalunya arribin a la ciutadania; que no es perdin aquests milers de milions de més dels quals podem disposar aquest any.

Tant de bo sigui per la via del pressupost, però, si no, per la via que faci falta, com ho vam fer l'any passat, 2025, a través dels acords en els suplements de crèdit. Ara

mateix tenim una esmena a la totalitat presentada, però també creiem que hi ha marge, que hi ha d'haver marge, i per això no llencen la tovallola.

Ara bé, la clau no és només arribar a acords, que d'això, d'alguna manera, en tenim un màster, sinó complir-los. Deia abans la diputada Ferré, del PSC, que calia parlar, negociar i arribar a acords. Bé, jo hi afegiria un verb més, que és complir-los aquests acords. I justament estem aquí, en aquest punt, per aquesta manca de compliment.

Si vostès compleixen amb Catalunya, conseller, trobaran la mà estesa d'Esquerra Republicana per acordar i per seguir avançant, perquè si la política és l'art de saber arribar a acords, la bona política és complir-los.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari del Partit Popular, i té la paraula el diputat Pau Ferran.

Pau Ferran Navarro

Gràcies, president. Miri, conseller Vila, vostès tenen un problema, un problema greu, un problema molt greu, i és que no els hi agrada Catalunya, i la prova de que a vostès no els hi agrada Catalunya és el pressupost en política lingüística que han fet.

En qualsevol indret normal del món, un Departament de Política Lingüística treballaria per protegir i potenciar les llengües que són pròpies i cooficials del territori. Però vostè no, vostè no ho fa això. Vostè només fomenta una de les llengües, i, per tant, obvia la realitat social que es viu a Catalunya. I per això aquesta conselleria així l'ha de tancar. L'ha de tancar perquè funciona única i exclusivament per a la meitat dels catalans.

I fixi's, vivim en un territori on es multa la gent per retolar el seu comerç en una de les llengües oficials. A vostè això li sembla normal, conseller? Li sembla normal que a Catalunya es multa per retolar en una de les llengües oficial? Li sembla normal? Li sembla normal estar en un territori on si la televisió pública fa una publicació a les xarxes socials en una de les llengües oficials, i és per error, eh?, doncs, ha de fer un

comunicat disculpant-se? Li sembla normal a vostè això? A mi no, a mi no em sembla normal.

Però fixi's, quan això passa amb la mateixa llengua, en aquest cas, el castellà, sap com se li diu això? Hispanofòbia, que és la que vostè i la seva conselleria practica. I jo convidaria als diputats socialistes que la propera campanya electoral expliquin als seus votants de l'Hospitalet, de Cornellà o de Santa Coloma el que fan.

Expliquin el que fa la seva Conselleria de Política Lingüística. Expliquin que quan hi ha un comerç retolat en castellà, els multen. Els hi diuen això i després els hi demanen el vot. A veure quants vots aconsegueixen.

Miri, conseller, en la seva última intervenció m'ha deixat frapat. La veritat, m'ha deixat frapat. Es nota que ve d'Esquerra Republicana i que encara no està posat prou en dinàmica del PSC, però m'ha dit que les eleccions a Extremadura li han anat malament al PP. Al PP li han anat malament les eleccions a Extremadura. Sí?

Fixi's una cosa, el PP va pujar en percentatge, va pujar en diputats, i els que van perdre deu diputats i van perdre el quinze per cent dels punts són vostès. Nosaltres vam pujar. Vostès van baixar. Vostè sap quina és la diferència entre guanyar i perdre? Jo crec que és important saber-la.

Perquè fixi's, aquests d'aquí a la dreta, que diu vostès els estan a punt de passar a vostès, no a nosaltres. A vostès els estan a punt d'avançar aquests d'aquí a la dreta. Nosaltres pugem; vostès baixen, i aquests els estan a punt d'avançar a vostès.

Ha parlat vostè, i ho fa constantment, sobre Galícia i València. I ja li vaig dir a l'última comissió, no està vostè per anar presumint. Vostè porta ja bastant de temps al seu càrrec, que abans era amb Esquerra, ara amb el PSC, però no està vostè per anar presumint.

I les dades del català

Fitxer 12

no crec que estiguin com perquè vostè vagi traient pit.

I fixi's, ja li vam dir, per donar lliçons un ha d'estar en disposició de poder-les donar, i no és el seu cas, conseller, no és el seu cas d'estar en disposició de poder anar donant cap lliçó.

Per tant, sí, passem la motoserra i eliminarem aquesta conselleria.

Moltes gràcies.

El president

D'acord. Ara és el torn del Grup Parlamentari de VOX, i té la paraula el seu portaveu, el diputat Manuel Jesús Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí; moltes gràcies, senyor president. Bien, lástima que estamos hablando de cosas muy serias, porque, si no, tendría que reconocerle su maestría, su gran manera de hacer, de actuar propia de un notable cómico de opereta bufa. Pero estamos hablando de cosas muy muy serias. Estamos hablando de que ustedes no han presentado los presupuestos cuando tocaba, que no sabemos si se van a aprobar, en un contexto de una grave crisis económica, social, de seguridad, de toda índole; en un momento en que las familias tienen cada vez más dificultades para llegar a final de mes, en que tienen que soportar una subida escalofriante del precio de la cesta, de la compra básica, de los precios de alquiler y vivienda, de la falta de vivienda, de la falta de vivienda social; en un contexto en que en Cataluña hay un treinta y cuatro por ciento de pobreza infantil, en donde los niños en un treinta y cuatro por ciento lo están pasando fatal.

Y cuando yo le digo que tenemos que atender la realidad, la cruda realidad de nuestros conciudadanos y le digo que hay que suprimir gastos superfluos, como todos y particularmente algunos de los que maneja su consejería, no se le ocurre más que, pues, reír las gracias de alguien o hacer su propia comedia o su propio sainete particular.

Bien, mire, usted, además de ser un irresponsable –y se lo tengo que decir así–, es que está de espaldas a la realidad sociolingüística y se pelea, es contrario a la libertad que vivimos en Cataluña, que es una sociedad bilingüe, en donde existen dos lenguas mayoritarias maternas oficiales y que con cualquiera de una de las dos

podemos ser ciudadanos responsables, poder estar cohesionados absolutamente. Y no solo una de ellas y no solamente el catalán cohesionan, sino que cohesionan cada una de las dos lenguas mayoritarias y oficiales, que son el catalán y el castellano.

Entonces, claro, usted dice: «Pero, hombre, qué ha alejado de la realidad, señor Acosta, porque si hay una lista de espera tan grande, de tanta necesidad de aprender el catalán por tantos cientos de miles de personas, eso quiere decir que la realidad es esta. ¿No se ha planteado a lo mejor usted que es que para ser operario de cementerio exigen ustedes incluso un nivel de catalán o para ser cocinero en el Ayuntamiento de Barcelona han exigido ustedes también un nivel de catalán? ¿No se han planteado ustedes que la gente, pues, hace todo lo que puede, pero con la crisis está cayendo encima, no quiere que le caiga encima otra multa lingüística por rotular su pequeño comercio en castellano? Hombre, eso es ser un demagogo o un mucho demagogo.

Y luego, también una cosa: ustedes sacan pecho de promocionar, de dar subvenciones a la escuela privada, encima una escuela privada en Francia, la Bressola, 800.000 euros, más lo que otorgan las diputaciones provinciales, que ahí no entramos porque no es su ámbito de competencia. Con la que está cayendo aquí en Cataluña, con el nivel bajísimo de la escuela catalana, y que a esto también, a ese nivel nefasto de la escuela catalana afecta una carencia de infraestructuras solventes necesarias –todavía 950 barracones escolares existen en el sistema educativo catalán– ¿y ustedes tienen que regalar a fundaciones privadas, a escuelas privadas, además, en Francia, dinero? Eso es no tener vergüenza, eso es estar totalmente apartado de la realidad de la calle, de la gente que lo está pasando mal.

Gracias.

El president

Gràcies. Els portaveus tant de Comuns com de la CUP es refermen en la primera rèplica expressada, conseller i, per tant, ara és el torn de la diputada Ferret.

Imma Ferret Raventós

Gràcies, president. Simplement fer ús d'aquest torn de rèplica per agrair novament al conseller les explicacions que ens ha ofert i fer una reflexió a tots els diputats i diputades.

Dir que tenim responsabilitats i reptes a assolir d'importància cabdal per al futur del català i també per a la ciutadania, i més encara en uns temps incerts on cal més que mai apostar per la cultura de la pau. Una ciutadania que espera dels seus representants polítics útils i mirada llarga per garantir el benestar, la prosperitat compartida i la igualtat d'oportunitats a Catalunya. I aprovar aquests pressupostos és, doncs, una bona oportunitat per demostrar-ho.

I també recordar que el president Illa sempre ha dit que aquest Govern té el compromís de complir amb els acords acordats. I vist està que durant aquesta legislatura se n'han complert bastants.

Dir també que des del nostre grup parlamentari, Socialistes i Units per Avançar, agraïm al Grup de Comuns aquesta voluntat d'haver arribat a acords i altrament oferim també la mà, la mà estesa als qui encara s'hi vulguin sumar. Perquè temps tenim encara durant aquest tràmit i debat parlamentari d'aquests comptes per poder-hi sumar més suports i arribar a que puguin ser.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Doncs ara, conseller, té un nou torn, que no obre un nou torn dels grups parlamentaris. Té un màxim de quinze minuts.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Molt bé. Senyora Renedo, efectivament, volem accelerar l'acord amb les entitats i és un punt que tenim com a deures de l'LSC.

Pel que fa al tema de l'exposició, jo aquest matí he parlat amb els responsables d'aquesta exposició i han entès que s'havien equivocat de forma important. La seva intenció era una altra, però no han sabut fer adequadament l'apartat aquest i per això s'ha retirat.

I pel que fa al consorci... –perdó, al Termcat, és un consorci entre, per a la política lingüística, el Consorci per a la Normalització Lingüística i l'Institut d'Estudis Catalans. I és important que hi sigui l'Institut d'Estudis Catalans perquè és qui verifica la solvència científica. Per tant, l'institut no hi posa diners, qui hi posa diners és l'Administració, però formen part del consorci.

Senyora Vilalta, doncs, essencialment el que hem dit abans, mans esteses i procurem arribar a acords.

Senyor Ferran, qui no coneix la legislació de Catalunya és vostè, no la coneix. Si s'agafa l'Estatut de Catalunya veurà com es parla de llengües pròpies i llengües oficials. I el castellà no és llengua pròpia de Catalunya segons la legislació vigent, li agradi o no li agradi, que té tot el dret de discrepar-ne. Però qui no coneix la societat és vostè. Però és més, li diré, dir que treballem per a la meitat de Catalunya, quan la meitat del pressupost de política lingüística es dedica a ensenyar la llengua, bàsicament, als que no la saben, suposo que m'està dient que es treballa per a la meitat de Catalunya que no té el català com a primera llengua. Està bé. Per tant, Política Lingüística, com vostè diu, treballa bàsicament per a les persones que no tenen el català com a primera llengua. És una qüestió de xifres, és fàcil de controlar.

I l'hi torno a dir, les xifres del País Valencià i les xifres de Galícia són infinitament inferiors a les nostres. Però li posaré un altre cas: vostès, amb els seus socis de l'extrema dreta que tenen al costat, són els principals liberticides pel que fa a la llibertat lingüística. I li posaré dos exemples molt clars: primer, són vostès que estan intentant fer que a Alacant el català, que és la llengua històrica d'Alacant, deixi de tenir-hi consideració de llengua oficial. Ho estan intentant vostès. I segon, són vostès els que han aprovat a les Illes Balears que per fer de metge a les Illes Balears no calgui saber català. Ho han aprovat vostès. I, miri, quan et trobes al davant un metge que només sap una llengua, és l'Administració qui coarta la possibilitat d'utilitzar les llengües a la ciutadania.

Per tant, si hi ha liberticides de llengües, si hi ha algú que intenta imposar el monolingüisme són vostès.

Passaré per sobre dels comentaris. M'ha fet gràcia això de «còmic d'opereta bufa». No sé si li deuen sonar les orelles a vostè, senyor Acosta, però, en tot cas, li posaré

un exemple de demagògia del seu partit. S'inflen parlant de les subvencions a la Bressola, i ara jo li preguntaré: li sembla correcte, per tant, destinar pressupostos, per exemple, de l'Institut Cervantes, per exemple, per fer classes de castellà a Kuala Lumpur o a Seül en el context de greu crisi, etcètera, etcètera, etcètera? Si li sembla correcte, demani el tancament de l'Institut Cervantes.

I per acabar, doncs, senyora Ferret, el mateix, crec que hi ha lloc per negociar, crec que hi ha lloc per trobar-nos. I, efectivament, hem de fer el màxim des de totes les parts per fer que aquesta oportunitat de comptar amb pressupostos pugui ser una realitat.

Moltes gràcies.

El president

Doncs moltes gràcies, conseller. Gràcies a tots els que heu participat. Gràcies al personal del departament que ens heu acompanyat.

Aixequem la sessió.

La sessió s'aixeca a...